

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 2. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 11. september
Tidspunkt: Kl. 9.15
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Mette Gjerskov (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Morten Løkkegaard (V), Christina Egelund (LA), Morten Bødskov (S), Kaare Dybvad (S), Thomas Jensen (S), Jens Joel (S), Finn Sørensen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Christian Poll (ALT), Rasmus Helveg Petersen (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: miljø- og fødevareminister Eva Kjer Hansen, udenrigsminister Kristian Jensen, minister for energi, forsyning og klima Lars Christian Lilholt og minister for udlændinge, integration og bolig Inger Støjberg.

Deputation fra Red Barnet: konstitueret generalsekretær Jonas Keiding Lindholm og børnepolitisk rådgiver Inger Neufeldt.

Punkt 1. Åbent samråd med miljø- og fødevareministeren om gmo-majs

EUU alm. del (2014-152) – samrådsspørgsmål A

EUU alm. del (2014-152) – bilag 113 (notat af 4/9-15 om komitésag om godkendelse af markedsføring af gmo-majs)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 122 (brev fra Miljø- og Fødevarerudvalget til miljø- og fødevareministeren om komitésag om godkendelse af markedsføring af gmo-majs)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 123 (henvendelse af 10/9-15 fra Greenpeace vedr. godkendelse til markedsføring af gmo-majs MON 87427)

Samrådsspørgsmål A

stillet af Holger K. Nielsen (SF)

”Ministeren bedes uddybende redegøre for sin holdning til komitésagen vedrørende godkendelse til markedsføring af genetisk modificeret majs og produkter, heraf til fødevarer og foderbrug, som forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 14. september 2015, jf. EUU alm. del – bilag 113. Herunder bedes ministeren redegøre for sin generelle holdning til godkendelse af gmo'er.”

Formanden takkede ministeren for at være stillet op til samrådet med kort varsel. Miljø- og Fødevarerudvalget var også inviteret.

Holger K. Nielsen takkede også ministeren for at møde op i udvalget med kort varsel. Ministeren var indkaldt, fordi godkendelsen af gmo-majs, MON 87427, skulle til afstemning i en komitéprocedure den efterfølgende mandag. Regeringen havde tænkt sig at stemme ja. Det undrede Socialistisk Folkeparti, at det kunne ske, uden at det først var

forelagt Europaudvalget, som det kontroversielle emne genmodificerede produkter er. Han var kun vidende om sagen, fordi folk uden for Christiansborg havde taget den op.

Holger K. Nielsen nævnte Miljø- og Fødevarerministeriets notat. Godkendelsen af majs skulle være baseret på nogle eksperteres udsagn om, at der ikke var noget problem i det. Han ville dog gerne gøre gældende, at mange – Folketingets partier inklusive – går ind for absolut forsigtighedsprincip for gmo'er. Forskere fra Aarhus Universitet havde også argumenteret for ikke at godkende gmo-majs, fordi der er usikkerhed om dens virkning på dyr og mennesker. Han var enig i deres anbefaling om at stemme nej.

Fødevarer- og miljøministeren takkede for indkaldelsen. Selv om det var med kort varsel, ville hun gøre, hvad hun kunne, for at komme i udvalget i aktuelle sager. Hun gjorde opmærksom på, at sagen havde fulgt den almindelige procedure, nemlig at man sender den over skriftligt som en komité-sag, som udvalget kan reagere på. Hun var klar over, at hun selv daværende formand havde skældt ud over, at komité-sager ind imellem kommer for sent, men hendes ministerium ville bestræbe sig på at sende dem over i god tid, så de kunne drøftes i udvalget. Indstillingen fulgte den eksisterende linje, som et bredt flertal i Folketinget bakkede op om.

Fødevarer- og miljøministeren: Kommissionens forslag indebærer, at der gives tilladelse til import, forarbejdning og markedsføring af fødevarer og foderstoffer, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs MON 87427. Samtidig gives der godkendelse til anden industriel brug af majs på lige fod med konventionel majs. Godkendelsen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der består af, indeholder eller er fremstillet af majs MON 87427 skal mærkes til den endelige forbruger med "genetisk modificeret majs" eller "fremstillet af genetisk modificeret majs" i overensstemmelse med de almindelige gmo-mærkningsregler. Majs MON 87427 har fået tilført et gen for proteinet CP4 EPSPS, som gør planten tolerant over for ukrudtsmidler baseret på glyfosat.

Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) vurderer, at denne gmo-majs er lige så sikker som tilsvarende konventionelle ikke-genmodificerede majs med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet ved de påtænkte anvendelser. De danske eksperter ved DTU Fødevarerinstitutionen og Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet er enige i denne vurdering.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen konstaterer således, at der ikke er et fagligt eller juridisk grundlag for at modsætte sig en godkendelse, og regeringen indstiller derfor, at forslaget kan støttes.

Når det er sagt, vil jeg dog også understrege, at regeringen er opmærksom på den videnskabelige tvivl om mulige negative virkninger på dyr som følge af restindhold af glyfosat i foder.

Restindhold af glyfosat i genmodificerede fødevarer og foderprodukter skal overholde de samme grænseværdier for restindhold, som gælder for tilsvarende ikke-genmodificerede afgrøder. Grænseværdierne bliver fastsat i medfør af pesticidreglerne ud fra nøje sundhedsmæssige overvejelser.

Fødevarestyrelsen bad i 2013 Aarhus Universitet udarbejde et notat om, hvorvidt der i den videnskabelige litteratur kunne findes belæg for, at der er sundhedsmæssige fordele for husdyrene ved at skifte fra fodring med gmo-soja til ikke-gmo-soja.

Konklusionerne i rapporten fra Aarhus Universitet er, at det kunne være glyfosat og ikke gmo-sojaen selv, der kunne være en udløsende faktor, idet universitetet ikke kunne afvise, at glyfosatrester under den gældende grænseværdi (på 20mg/kg) kunne påvirke mikroorganismeflora og mineralstatus hos husdyrene negativt.

EFSA er i øjeblikket i gang med en større revurdering af glyfosat som sprøjtemiddel i EU, og observationerne fra Aarhus Universitet vil indgå i denne fornyede vurdering. Bekymringerne om restkoncentrationer af glyfosat skal således håndteres via grænseværdierne for sprøjtemidlet glyfosat og skal gælde generelt for alle fødevarer og foder og ikke kun for gmo-afgrøder.

Virkningen af glyfosatrester er således ikke knyttet til, om en afgrøde er en gmo eller ej. Der kan også være glyfosatrester i andre afgrøder, som for eksempel dansk byg, der i høj grad anvendes til fodring af dyr. Afgørelser om tilladelse til at anvende en konkret gmo skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering af gmo'en i sig selv som fastsat i gmo-forordningen.

Det er således regeringens indstilling, at forslaget kan støttes, idet den sundheds- og miljømæssige vurdering af anvendelse af fødevarer og foder bestående af eller fremstillet af majs MON 87427 ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger.

Det er min helt klare holdning, at vi skal forholde os til gmo'er på samme måde, som vi forholder os til alt muligt andet. Det vil sige, at vi skal følge de gældende regler og bygge den danske stillingtagen på en videnskabelig vurdering af de sundhedsmæssige og miljømæssige konsekvenser af en godkendelse af en gmo.

Det er mit svar på samrådsspørgsmålet. Jeg har nævnt, at hvis der var tid til det, ville jeg gerne sige noget om markedssituationen, fordi der netop i disse dage foregår forhandlinger om eventuel støtte til landmændene. Men jeg ved ikke, hvordan formanden disponerer over tiden.

Formanden gav spørgsmålet videre til Holger K. Nielsen. Markedssituationen var selvfølgelig vigtig, men tiden var knap, og der var indkaldt til samråd om gmo.

Holger K. Nielsen var enig i, at det først og fremmest var vigtigt at behandle gmo'erne. I det han citerede samlenotatet, sagde han, at forskere fra Aarhus Universitet havde anbefalet, at man afviste tilladelsen til markedsføring, "indtil der forelå dokumentation for, at eventuelle glyfosatrester ikke påvirker sammensætningen og funktion af mikroorganismefloraen i mave-tarm-kanalen på husdyr, som spiser foderet". Det var altså vigtigt at fremhæve, at videnskabelige undersøgelser ligger til grund for en anbefaling af en afvisning – i hvert fald indtil videre. Emnet var kontroversielt, og det nyttede ikke, at ministeren sagde, at der var et hundrede procent videnskabeligt grundlag for at sige ja, når anbefalingen fra forskerne gik i den anden retning. Man burde lade usikkerheden spille ind og følge anbefalingen fra Aarhus Universitet.

Finn Sørensen ville ikke bestride, at processen var overholdt, men det undrede ham, at man kunne få et mandat ved bare at lægge et opslag på udvalgets hjemmeside: Hvis ingen reagerede, fulgte man bare regeringens politik. Det ville have været rimeligt, hvis regeringen selv havde taget initiativ til at bringe sagen op i udvalget. De procedurer skulle man måske diskutere.

Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde vedtaget en fælles udtalelse, hvori de anbefaler, at man afviser ønsket om en tilladelse til produktet, indtil der foreligger dokumentation for "at eventuelle glyfosatrester ikke påvirker sammensætningen og funktion af mikroorganismefloraen i mave-tarm-kanalen på husdyr, der spiser foderet". Forsøg har vist, at det har en negativ indvirkning på rotter. Det var derfor de nævnte partiers holdning, at man bør benytte forsigtighedsprincippet. Var det ikke en dårlig undskyldning fra ministerens side, at der også findes glyfosatrester i andre fødevarer? Man kan vel ikke rette en fejl ved at begå en anden.

Rasmus Helveg Petersen sagde, at Det Radikale Venstre tilsluttede sig udtalelsen fra Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet. Forsigtighedsprincippet skulle anvendes i den konkrete sag.

Morten Løkkegaard bad ministeren bekræfte, at der var en utidig sammenblanding mellem gmo'er og andre produkter. Ja, man kan lade forsigtighedsprincippet gælde, men ikke i en sammenblanding af produkter.

Formanden sagde, at kulturministeren, der på sidste uges møde forelagde på vegne af miljø- og fødevarerministeren, havde orienteret om, at den langvarige Barrossosag om gmo var kommet i mål. Barroso ville lade medlemsstaterne skal beslutte, om de nationalt vil dyrke gmo-afgrøder eller ej. Som hun havde forstået det, var fristen for indgivelse af erklæring om gmo-dyrkningsfrihed den 3. oktober 2015. Det var ikke lykkedes hende at få flere informationer om sagen, andet end at den tilsyneladende ville blive præsenteret som en komitésag. Det var stærkt bekymrende, og hun ville derfor gerne høre ministeren, om det kunne passe.

Fødevarer- og miljøministeren bekræftede over for Morten Løkkegaard, at der var tale om en mærkelig sammenblanding. Den diskussion, der blev rejst af Holger K. Nielsen, Finn Sørensen og Rasmus Helveg Petersen handlede om pesticider og i virkeligheden ikke om gmo'er. Gmo-sagen fulgte helt almindelige procedurer, og EFSA var i gang med at revurdere glyfosat som sprøjtemiddel. De undersøgelser fra Aarhus Universitet, som Holger K. Nielsen henviste til, indgik i undersøgelsen, og resultatet af den kom til at gælde helt generelt for alle produkter, herunder også gmo. Ministeren henviste til, at hun havde besvaret spørgsmål 139 i Miljø- og Fødevarerudvalget, hvori hun redegjorde for, at der er to centre ved Aarhus Universitet. Det ene er Center for Miljø og Energi (DCE), der rådgiver Miljøstyrelsen i gmo-godkendelsessager, og som er enig med EFSA i, at majs, når den anvendes til fødevarer og foder, er ligeså sikker som tilsvarende konventionelle ikke genmodificerede majs med hensyn til potentielle effekter på miljøet. Det andet center er Dansk Center for Fødevarer og Jordbrug (DCA), der i et høringssvar havde anbefalet en afvisning af godkendelsen ud fra en bekymring om, at et potentielt indhold af glyfosat kunne have negative effekter på dyr, der eksponeres for resterne via foderindtag. Det lignede det høringssvar, der var afgivet i forbindelse med alle de høringer, der havde været om godkendelser af glyfosatresistente gmo'er siden den 11. juni 2014. Det var altså intet nyt under solen, men ministeren anerkendte fuldt ud, at effekten af glyfosat var en vigtigt diskussion. Det var ved at blive undersøgt.

Til formanden sagde ministeren, at Barrosodirektivet ikke havde noget med godkendelsen af den omtalte majs at gøre. Det var ærgerligt, at det ikke var blevet afklaret i løbet af ugen. Formanden kunne kontakte hende telefonisk en anden gang. Barrosodirektivet var vedtaget og trådt i kraft den 2. april, og det giver medlemsstaterne mulighed for at fremsende en anmodning om undtagelse fra dyrkning på landeniveau, det vil sige, at hvert enkelt land tager stilling til, hvad det vil acceptere af dyrkning. Ministeren havde tænkt sig at holde sig til den gængse procedure, nemlig at sende det over som komité-sag, fordi det ville give Folketinget maksimal mulighed for at følge sagen, stille spørgsmål og kalde hende i samråd. Fire gmo-sager var i øvrigt under opsejling som komité-sager, og de skulle håndteres inden den 3. oktober 2015. Det ville ministeren vende tilbage til. Danmark var blandt de første lande, der indførte sameksistensregler, som sikrer, at der er et godt samspil mellem dyrkningen af konventionelle og økologiske afgrøder, når der er tale om genmodificerede afgrøder.

Holger K. Nielsen forventede, at der ville blive lejlighed til at diskutere den gmo-sag, som formanden havde taget op. Ministeren måtte erkende, at der er forskningsmiljøer som DCA i Århus, der fraråder, at man godkender majs. Hvis man skulle tage forsigtighedsprincippet alvorligt, skulle man også tage den indvending alvorligt. Han forstod ikke, at ministeren kunne være sikker på, at godkendelsen af den pågældende majs ikke vil give problemer, og han fastholdt, at man skulle anvende forsigtighedsprincippet og tage usikkerheden i betragtning.

Rasmus Nordqvist sagde, at når der herskede tvivl i forskningsmiljøet og to centre inden for den samme institution kunne komme ud med to så forskellige anbefalinger, burde man sige nej. Man kender ikke konsekvenserne, der kan vise sig at være vidtrækkende, og man bør være meget forsigtig, når det gælder gmo'er.

Finn Sørensen bad ministeren forholde sig til notatet og citerede ministeriets egen gengivelse af DCA's udtalelser: "DCA, Det Nationale Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet, anbefaler at afvise tilladelsen til markedsføring af foder fra den genmodificerede majs, indtil der foreligger dokumentation for at eventuelle glyfosatresten ikke påvirker sammensætningen og funktionen af mikroorganismefloraen i mave-tarm-kanalen på husdyr, der spiser foderet". Det gjorde man, fordi der er foretaget forsøg, der viser, at glyfosat påvirker f.eks. vægten. Derfor bør man lade forsigtighedsprincippet gælde, men ministeren havde en underlig undskyldning om, at der også er glyfosatresten i andre produkter. Hvorfor var det vigtigt? Var det, fordi man prioriterer Monsanto's markedsinteresser højere end forbrugernes sikkerhed?

Kenneth Kristensen Berth syntes, at det var en debat om æbler og pærer mere end en debat om et gmo-problem. Kunne ministeren bekræfte, at hvis man vil af med alle de produkter, der indeholder glyfosatresten, er den eneste måde at overgå til 100 procent økologisk produktion?

Formanden henviste til, at ministeren havde sagt, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark skal være undtaget gmo-dyrkning, ville blive oversendt som komité-sag. Det var en sag, der var blevet debatteret igen og igen, så det mente hun ikke var godt nok. Hun varslede derfor, at ministeren som minimum ville blive indkaldt til et samråd om drøftelsen, hvis ministeren ikke selv vurderede, at sagen var så vigtig, at den ville blive bragt op i samråd i udvalget eller i Folketingssalen.

Fødevarerministeren gentog, at hun var meget optaget af konsekvenserne af glyfosatresten, og at det var vigtigt at få det undersøgt nærmere. Som sagt i besvarelsen var man i gang med en revurdering, og det var oplagt at tage en diskussion om resten og grænseværdier generelt i Danmark, når man kender resultatet af revurderingen. Det havde dog ikke noget med det konkrete gmo-produkt at gøre, for det blev behandlet som alle andre. Det var derfor vigtigt at tage diskussion, når man har EFSA's revurdering. Over for Kenneth Kristensen Berth bekræftede ministeren, at en omlægning til 100 procent økologisk produktion var forudsætningen. En sådan omlægning var jo helt legitim, hvis det var det politiske mål, men hun havde lavet sin indstilling og truffet sin afgørelse ud fra de forskellige eksperter's faglige vurdering. Til formanden sagde ministeren, at der tidligere var givet mandat i udvalget i forhold til Barrosodirektivet. Man havde haft diskussionen, og det var nu vedtaget, at direktivet skulle implementeres. Fordi området var følsomt, ville hun sørge for, at inddrage Folketinget maksimalt ved at bruge komitéproceduren som en egnet måde at gennemføre diskussionen i Folketinget på. Det var hun som minister ellers ikke forpligtet til.

Formanden præciserede, at det ikke var et spørgsmål om Barrosodirektivets vedtagelse, men om Danmark skal erklære sig gmo-frit som en konsekvens af Barroso-direktivet. Det havde intet at gøre med, hvad udvalget havde ment om direktivet i sin tid.

Holger K. Nielsen håbede, at regeringen trods alt ville være opmærksom på forsigtighedsprincippet, og han beklagede meget, at man ville stemme ja. Forestillede ministeren sig, at udvalget skulle udtrykke taknemmelighed over at blive inddraget i den sag, som formanden nævnte? Det var den smalleste regering i mange år, og han gik ud fra, at også fødevareministeren var opmærksom på, at det var vigtigt at orientere Folketinget ordentligt.

Finn Sørensen bekræftede, at hvis man ville af med alle pesticidrester i fødevarer, var der kun den mulighed at omlægge til økologisk produktion. Man skulle i hvert fald ikke tage skridt, der førte i den modsatte retning, og det gjorde en godkendelse af majs MON 87427 efter Enhedslistens opfattelse. Der er den sammenhæng mellem gmo-produkter og brug af pesticider, at gmo-produkter typisk kan tåle pesticider i højere grad end så mange andre naturlige planter. Det vil sige, at brugen af gmo-produkter fremmer brugen af pesticider, og den sammenhæng var også påpeget i den fælles udtalelse fra Enhedslisten, Alternativet, Socialistisk Folkeparti med tilslutning fra Det Radikale Venstre.

Fødevareministeren sagde til Holger K. Nielsen, at hun havde forsøgt at sige, at hun havde gjort sig nogle overvejelser om, hvordan hun kunne inddrage Folketinget mest muligt, idet hun vidste, at Folketinget er optaget af gmo-sagerne. Den politiske debat om de konkrete initiativer eller forespørgsler er vigtig, og proceduren var efter hendes mening god.

Formanden nævnte, at sagen også ville komme op under punkt 6 på dagsordenen.

Punkt 2. Modtagelse af deputation: Red Barnet om flygtningesituationen i Europa

Rådsmøde 3408 - RIA (2015-16) – bilag 2 (henvendelse af 10/9-15 fra Red Barnet vedr. flygtningesituationen i Europa)

Formanden præsenterede deputationen, bød dem velkommen og redegjorde for reglerne for modtagelse af deputationer. Der var 15 minutter til rådighed.

Konstitueret generalsekretær for Red Barnet, Jonas Keiding Lindholm: Red Barnet tog form som folkelig bevægelse i Danmark som følge af behovet for at hjælpe flygtningebørn fra anden verdenskrig. Det var indtil for et par dage siden den eneste gang, vi har implementeret en nødhjælpsindsats i Danmark. Nu står vi igen i den situation (det gjorde vi i hvert fald indtil i går morges), hvor vi i de seneste dage har ydet en nødhjælpsindsats i Rødby Havn og Padborg. Vi har i øvrigt i et godt samarbejde med politiet etableret et børne- og familieafsnit i de modtagecentre, der blev oprettet der, for at give de flygtende børn og deres familier en god og tryk modtagelse. Den globale flygtningekrise er nu kommet til Danmark.

På verdensplan er Red Barnet til stede med udviklingshjælp og nødhjælp i katastrofe- og udviklingssituationer overalt i verden, også i nærområderne. I Europa har vi nu gennem vores internationale netværk, Save the Children, kategoriseret indsatsen som det næsthøjeste beredskabsniveau (alerniveau). I vores globale bevægelse samarbejder vi reelt på det, der ligner et overstatsligt niveau. Det har højeste prioritet, og vi samarbejder meget intenst.

Vi ser naturligvis situationen fra børnenes perspektiv, og det er det perspektiv, vi gerne vil bringe frem i dag. Børnefamilier og børn begiver sig ud på farlige, desperate rejser. Det vil de fortsætte med at gøre, så længe det, der er bag dem, er mere forfærdende end det, der ligger forude. I år har mere end 300.000 sat deres liv på spil ved at krydse Middelhavet. Knap 3.000 mennesker har mistet deres liv, heraf mange børn. Vi har i de sidste uger set de forfærdelige billeder at børn, der er omkommet ved Europas kyster og på vores kontinent.

Vi er her i dag, fordi vi ønsker at appellere til jer om at finde en nødvendig, tilstrækkelig og holdbar fælleseuropæisk respons på den nuværende flygtningesituation i Europa og på verdensplan. Vi mener, der er brug for et bredt politisk samarbejde i Danmark for at sikre en holdbar europæisk løsning. Vi mener, at Europa kan løfte mere og langt mere effektivt. Det er muligt at vende den største flygtningekrise siden anden verdenskrig og en flygtningesituation i Europa, vi ikke har set mage til i mange år. Men chancen er der nu, og den må ikke mistes. Der er ikke ét land eller én politik, der kan forandre flygtningesituationen. Det kræver en kollektiv og solidarisk indsats at nå frem til en fælles EU-aftale, og vi mener, Danmark har en afgørende rolle at spille her.

Derfor vil vi gerne vende følgende punkter med jer:

For det første er det vigtigt – og det er komplekst, det anerkender vi – at vi får afsluttet konflikten i Syrien. Flygtningene kommer et sted fra, det må vi ikke glemme, selv om det ikke fylder meget i debatten. Det må Danmark bidrage med til at opprioritere. Der skal selvfølgelig laves en solid plan for de nærområder, vi hører så meget om. Uden disse tiltag er alle løsninger nødløsninger. Syrien er det land i verden, som flest mennesker flygter fra. Cirka 12,2 millioner mennesker er på flugt fra krigen i Syrien, to tredjedele af dem inden for landet. Fire millioner har krydset grænserne til nabolandene. To procent af dem forsøger at komme til Europa. To pct. Den humanitære katastrofe bliver værre dag for dag. Den internationale appel for Syrien er kun finansieret med en tredjedel. Den regionale appel for nærområderne er finansieret med knap 40 pct. Der har i de seneste dage været fokus på den danske nærområdebistand, som i faktiske tal er faldet. Det man skal huske er, at den ikke bare er faldet. Antallet af flygtninge er samtidig steget. Det vil sige, at den hjælp, der er til rådighed pr. flygtning, er markant lavere. Imens fortsætter volden, udsultningen og de voldsomme interne fordrivelser af mennesker.

30 millioner børn er på flugt på verdensplan. Det er halvdelen af det samlede antal flygtninge i verden. Langt de fleste er internt fordrevne, på verdensplan opholder 95 pct. af verdens flygtninge sig i nærområderne. EU lægger op til at lave en plan for Afrika syd for Sahara og en plan for Mellemøsten. Det synes vi lyder fornuftigt. Planen må tage afsæt i nogle af de forhold, der får mennesker til at flygte. Den skal sikre nødhjælp i en størrelsesorden, der kan garantere, at mennesker får mad, husly og uddannelse, så de ikke behøver begive sig ud på de alt for usikre flugtveje. Og den skal sikre, at beskyttelsessystemerne i lande som Jordan og Libanon ikke smuldrer, som det europæiske asylsystem er i færd med at gøre. Det vil sige nødhjælp til de flygtende samtidig med udviklingshjælp til værtslandene, så de kan håndtere presset.

EU-kommissionen har foreslået, at der oprettes en fond på 1,8 mia. euro, der skal afhjælpe den nuværende krise og hjælpe til at skabe stabilitet i afrikanske regioner.

Danmark er jo traditionelt en af de helt store bidragsydere til nærområdeindsatser. Derfor har Danmark også tilstrækkelig legitimitet til at lægge et massivt pres på de andre EU-lande. Det synes jeg vi skal vi benytte os af. Vi anbefaler ikke, at man følger det spor, som man lægger op til i England, hvor landets udviklingsbistand skal betale for boliger til asylansøgere som led i en fundamental ændring af flygtningebistanden.

For det andet må eftersøgnings- og redningsindsatser i Middelhavet fortsætte og øges – at redde menneskeliv skal have den allerstørste prioritet. Siden Europa besluttede at genoptage redningsaktionerne, er tusindvis af liv blevet reddet, også børneliv. Vi står på kysterne i Italien, så det kan vi bevidne. Det skal sikres, at kapaciteten af disse indsatser svarer til behovet.

For det tredje skal der etableres modtagecentre i Europa, der bygger på respekten for menneskerettighederne og menneskers værdighed. Der er brug for ordentlige modtagelsescentre, der kan matche behovet i Europas brændpunkter, som Grækenland, Ungarn, Serbien, Italien og Malta. Børn er de mest sårbare og i særlig fare midt i det nuværende

2. Europaudvalgsmøde 11.09.15

kaos ved indgangene til Europa og i det pres, der hersker i modtagelserne over hele Europa. Derfor skal der være særlig børnefølsomme tilgange og procedurer. Omsorgstilbud til børnene i Italien er spændt til bristepunktet og tilsvarende tilbud i Grækenland, Serbien og Ungarn er stort set ikkeeksisterende. Et ordentligt system, som i tilstrækkelig grad kan give husly, beskyttelse, medicinsk behandling, sundhed, midlertidig skolegang og omsorg for flygtninge, og hvor der bliver taget særlig hånd om børnene og børnefamilierne, skal etableres og skaleres op. Finansieringen skal sikres på tværs af Europa, uden at Grækenland og Italien skal bære yderligere byrder.

Her i Danmark skal vi naturligvis også kunne garantere, at den umiddelbare modtagelse af flygtninge ved grænserne til hver en tid kan håndtere et givent pres. Derfor satte vi også ind med katastrofehjælp i Rødby Havn og i Padborg og har samarbejdet med politiet for at give de flygtende børn og deres familier en god og tryk modtagelse.

For det fjerde skal der findes en løsning for fordelingen og genbosættelse af flygtninge. Europa har en juridisk, politisk og moralsk forpligtelse til at gøre det. Alle EU-lande skal løfte. Derfor opfordrer Red Barnet EU-medlemsstaterne til at støtte op om kommissionens forslag om midlertidig fordeling af 160.000 flygtninge. Og til at udvise parathed til at få oprettet en permanent fordelingsmekanisme i samme ombæring. Omfordelingssystemet skal systematisk sikre en effektiv flytning og genbosættelse, der er permanent, balanceret, obligatorisk og tilstrækkelig.

Danmark kan deltage i en fælles EU-plan, uagtet vores forbehold. Det er op til Folketinget at afgøre det.

Der skal etableres sikre og lovlige ruter til Europa for asylansøgere. De eneste, der har fordele af usikre ruter er traffickers og menneskesmuglere. Nogle af de allermest sårbare er børnene, der allerede har været udsat for krigens rædsler, inklusiv rekruttering til militæret og seksuelt misbrug. I Red Barnets ved vi, hvordan det er at samle børn op af de faldefærdige både i Middelhavet, og vi kender den ekstreme udsathed, de befinder sig i, efter de sætter deres fødder på europæisk jord.

Vi mener, der skal nytænkning til, så Europa tager sin del af de personer, der søger beskyttelse på verdensplan. Der bør gives prioritet til børn, herunder uledsagede børn, som er nogle af de allermest sårbare.

Alle muligheder skal overvejes, inkl. at landene revurderer deres kvoteordninger, så de omfatter de mest udsatte børn. Forslag om at skabe en humanitær korridor eller sikre områder inde i Syrien skal genovervejes. Red Barnet har specifikt opfordret til en genbosættelsespolitik, der giver mulighed for mindst 5 pct. af de syriske flygtninge at genbosætte sig i Europa i 2016.

Vi står midt i et helt særligt øjeblik i Danmarks og Europas historie, hvor vi alle holder vejret og spændt afventer, hvad politikerne beslutter sig for.

Situationen for børnene er den samme, uanset om de er på flugt i Syriens nabolande, i nærområderne, i Europa, i Padborg eller Rødbyhavn. Deres liv er revet op med rode. For selv om Danmark ikke befinder sig midt i en katastrofe, så oplever de enkelte børn og familier, som vi møder, en personlig katastrofe. Vi må ikke lade dem være alene. Vi mener, at omkostningerne er uoverskuelige, hvis øjeblikket ikke gribes nu. Det danske Folketing har en enestående mulighed for at stå sammen i denne svære situation og i tråd med europæiske traditioner for samarbejde og fælles løsninger også at stå sammen med vores fælles naboer. Situationen kan kun løses gennem en kollektiv og solidarisk indsats, gerne med et samlet dansk Folketing bag en EU-aftale, der redder og beskytter liv, også børneliv.

Formanden takkede Red Barnet for oplægget og for den indsats, organisationen havde ydet i løbet af de sidste dage.

Finn Sørensen delte Red Barnets syn på, hvor alvorlig situationen var, og på hvor der skal sættes ind. Det lød som om, de var rimeligt tilfredse med Jean-Claude Junckers forslag om at fordele de 160.000 flygtninge. Men var det tilstrækkeligt? Og var den økonomiske del af planen, 1,8 mia. euro til Afrika syd for Sahara og 3 mia. euro til Mellemøsten, tilstrækkelig? Finn Sørensen spurgte også, hvad det svageste punkt var i den danske regerings – både den tidligere og den nuværendes – indsats. Hvor skal man sætte ind for at få Danmark til at leve op til sine internationale forpligtelser og sit ansvar?

Rasmus Nordqvist sagde, at Alternativet delte Red Barnets syn på situationen. Han havde hørt, at der skulle være mange uledsagede flygtningebørn. Havde Red Barnet et overblik over det?

Kenneth Kristensen Berth var enig i, at der var tale om et stort problem, men var uenig i løsningsforslagene. Dansk Folkeparti havde i finanslovsforhandlingerne sidste år foreslået at afsætte yderligere 400 mio. kr. til hjælp i nærområderne. Det var ærgerligt, at det ikke var sket. Partiet gik selvsagt ikke ind for forslaget om at genbosætte 5 pct. af de syriske flygtninge i Europa. Man hører, at årsagen til, at flygtningene vender ryggen mod Mellemøsten og sætter kurs mod Europa, er standarden i lejrene i nærområderne. Hvad var helt præcist problemerne? Er de overfyldte? Mangler der uddannelsesmuligheder? Hvad kan man gøre for at forbedre forholdene i lejrene?

Holger K. Nielsen takkede for at bringe det historiske perspektiv på banen. Der var grund til at indtænke de historiske erfaringer i den nuværende situation. Han var enig med deputationen i, at der var brug for fælles europæiske løsninger. Det var den eneste måde at håndtere det på. De sagde, det kunne gøres, selv om Danmark har retsforbeholdet. Havde deputationen nogen bud på hvordan? Skal man bare foreslå, at man vil tage så og så mange?

Formanden sagde, at der tydeligvis var stor interesse for forelæggelsen, og at det var muligt at tage direkte diskussioner efter mødet, da der ikke var meget tid tilbage.

2. Europaudvalgsmøde 11.09.15

Jonas Keiding Lindholm svarede, at nærområderne ikke var finansieret til at kunne rumme de flygtninge, der er nu. Det er derfor, man ser flygtningebevægelserne mod Europa. Syrerne vil faktisk gerne blive boende i nærområderne, men lejrene der skal finansieres. På spørgsmålet om, hvor mange flygtninge, man mener, at Europa bør tage, svarede han, at de 5 pct. er noget højere end Kommissionens forslag om 160.000 flygtninge.

Formanden takkede deputationen for forelæggelsen.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3407 (almindelige anliggender) den 14. september 2015

Udenrigsministeren ville forelægge rådsmødet vedrørende almindelige anliggender. Han ville kun gennemgå de punkter på dagsordenen, der var af særlig interesse, men udvalget var velkommen til at tage øvrige dagsordenspunkter op også. Alle punkterne var til orientering.

1. Præsentation af det luxembourgiske formandskabsprogram

– *Præsentation*

Rådsmøde 3407 - almindelige anliggender (2015-16) – bilag 1
(samlenotat side 2)
EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret
dagsorden vedr. Europaudvalgsmødet den 11/9-15)

Udenrigsministeren: Den 1. juli overtog Luxembourg det roterende EU-formandskab. På rådsmødet for almindelige anliggender den 14. september ventes formandskabet at præsentere sit formandskabsprogram for arbejdet i Rådet i andet halvår af 2015. Luxembourg har syv hovedprioriteter:

1. Investering i vækst og beskæftigelse
2. Dybere europæisk social dimension
3. Frihed, retfærdighed og sikkerhed
4. Dynamisk indre marked
5. Konkurrenceevne i en global og gennemsigtig ramme
6. Bæredygtig udvikling
7. Styrkelse af EU's tilstedeværelse i verden.

Jeg mener, at formandskabsprogrammet flugter fint med EU's strategiske dagsorden fra juni 2014 og Kommissionens arbejdsprogram for 2015, som vi fra dansk side generelt bakker op om. Der ventes ikke en egentlig drøftelse af formandskabsprogrammet på rådsmødet, derfor vil jeg springe videre til næste punkt.

Finn Sørensen havde forstået det således, at man forventede at underskrive frihandelsaftalen med Canada under det nuværende formandskab. Ville det sige, at man ikke havde tænkt sig at forholde sig til protesterne mod CETA-aftalen mellem EU og Canada og mod de igangværende TTIP-forhandlinger med USA? Næsten 2,7 millioner EU-borgere har skrevet under på et krav om, at man bør modsætte sig aftalerne, fordi de vil gå ud over staternes suverænitet, arbejdstagerrettigheder, forbruger- og miljøbeskyttelse etc. Der gives vidtgående rettigheder til de store virksomheder til at anlægge sager imod nationalstater, hvis virksomhederne mener, at staterne via lovgivning begrænser deres indtjeningsmuligheder.

Morten Løkkegaard bad ministeren bekræfte, at der på den anden side er 498 millioner europæere, der ikke har underskrevet protesten, og at TTIP-forhandlingerne går godt.

Udenrigsministeren svarede, at frihandelsaftaler ikke var på dagsordenen for rådsmødet mandag. Det var korrekt, at der var rigtig mange, der ikke havde skrevet under på protesten. Frihandel gavner de europæiske forbrugere, og en beregning fra Kommissionen har vist, at en gennemsnitsfamilie i EU vil få et øget råderum svarende til 4.000 kr. om året som følge af en ambitiøs TTIP-aftale. Aftalen vil være til gavn for de europæiske virksomheder og forbrugere, der får flere produkter at vælge imellem og til lavere priser. Ministeren lyttede skam til protesterne, men var bare ikke enig. De tog ikke i betragtning, at et land har en række vilkår for investeringsbeskyttelse, som er nødvendige for at fremme investeringer i landet, og den beskyttelse har Danmark opsøgt meget aktivt. Det er en misforståelse, at det handler om at beskytte de multinationale virksomheder. Det er en beskyttelse af alle virksomheder – også enkeltmandsvirksomheder – der ønsker at investere på tværs af Atlanten. Det var vel ikke gået Finn Sørensens næse forbi, at man i Europa arbejder på en ny ISDS-aftale, fordi man ønsker at tage bekymringerne over den eksisterende aftale til efterretning.

Ministeren støttede varmt en handelsaftale med USA. Det betyder, at man fra europæisk side skal flytte sig på nogle positioner, f.eks. hvad angår oprindelsessteder for produkter. Til gengæld skal amerikanerne flytte sig på nogen af deres kæpheste som f.eks. offentligt indkøb, hvor der er en lang række køb amerikansk-klausuler på statsligt niveau. Resultatet af forhandlingerne ser ud til at blive en ambitiøs aftale til gavn for europæiske forbrugere.

Finn Sørensen havde noteret sig, at ministeren affejede de mange EU-borgeres protest med, at en hel masse andre borgere ikke havde protesteret. Den tommelfingerregel må kunne bruges, hvis danske virksomheder brokker sig over, at skattetrykket er for højt. Så kan ministeren jo bare svare, at det kan man ikke tage så tungt, for resten af befolkningen er ikke bekymret. Det var måske ikke den bedste måde at forholde til alvorlige bekymringer på, så derfor var han glad for, at ministeren alligevel gik ind i debatten. Investeringsbeskyttelsen skal vel ikke gå så langt, at man giver virksomhederne adgang til at anlægge sager mod nationalstater med baggrund i, at virksomhederne går glip af en forventet indtægt? Man skal vel heller ikke bevæge sig så langt ud, at man opgiver konventioner, som Danmark har ratificeret? Kernen i sagen må være, at man ikke skal opgive forbruger- og miljøbeskyttelse for at få adgang til det amerikanske marked.

Holger K. Nielsen sagde, at ministerens lidenskabelige forsvar for TTIP og ISDS kom lidt bag på ham. Der havde ham bekendt været enighed om, at regeringen skulle have en kritisk tilgang til aftalerne. De fleste anerkender, at der er klare fordele ved TTIP, men at den også indeholder nogle grundlæggende problemer, hvad angår forbrugersikkerhed, demokrati, lønmodtagerforhold etc. Den tidligere regering var opmærksom på, at problemerne skulle løses, og han gik ud fra, at sagen skulle til grundig debat i Folketinget, før bordet fanger.

Rasmus Nordqvist spurgte, om det ikke fremgik af ISDS-aftalen, at udenlandske virksomheder i Danmark kan anlægge voldgiftssager mod Danmark, mens danske små og mellemstore virksomheder selvfølgelig skal følge det danske retssystem. Var det ikke med til at skabe en konkurrenceforvridning?

Morten Løkkegaard bad ministeren bekræfte, at kommissær Cecilia Malmstrøm var i gang med at udarbejde et kompromisforslag, der tager højde for alle bekymringer, inklusive transparens og nationalstaternes mulighed for at stå imod rent lovgivningsmæssigt.

Pia Olsen Dyhr sagde, at mandatet angående TTIP'en var indhentet af hende i hendes tid som handelsminister. Havde ministeren tænkt sig at følge det mandat, der oprindeligt blev givet i udvalget, eller var der lagt en ny linje? Man skal sikre, at der ikke sker en forværring inden for fødevarer, miljøbeskyttelse og forbruger- og arbejdstagerrettigheder. I forbindelse med diskussionen om TTIP havde man også en diskussion om gennemsigtighed i Europa-Parlamentet. Det var blevet stillet udvalget i udsigt, at regeringen gerne ville sørge for den.

Udenrigsministeren svarede, at det ikke kunne være udvalget ubekendt, at hvis regeringen indtager en ny holdning, skal den søge et nyt mandat. Regeringen stod fast på de fire punkter, som Pia Olsen Dyhr nævnte. Regeringen har ikke tænkt sig at lave en aftale, der svækker forbrugere eller miljø- og arbejdstagerrettighederne, men arbejder videre på baggrund af det eksisterende mandat. Ministeren var begejstret, for frihandel er med til at løfte mennesker ud af fattigdom og til at skabe muligheden for, at Europa og USA kan blive mere velstående og komme især ungdomsarbejdsløsheden til livs. Handelsaftalen går ud på at fjerne de eksisterende handelsbarrierer, og det skal ske i overensstemmelse med en række præmisser og prioriteter. Bekymringerne var taget med ind i arbejdet, og ministeren kunne give det ekstraordinære tilsagn, at han ville gentage grundlaget for Danmarks mandat, når han senere på dagen skulle mødes med kommissær Malmstrøm. Derudover ville han give hende fuld støtte til at gennemføre forhandlingerne hurtigst muligt, så man kan få gavn af en aftale.

Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at spørgsmålet om, hvorvidt udenlandske virksomheder kan anlægge retssager, skyldes en grundlæggende bekymring om, hvorvidt de nationale domstole er objektive i spørgsmål af den karakter. I dansk retstradition med uafhængige domstole kunne man være uforstående over for den bekymring, men man ønsker at finde et kompromis, som alle kan se sig selv i, og som vil fremme investeringer på tværs af Atlanten til gavn for beskæftigelsen.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2015 (kommenteret dagsorden)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3407 - alm. anl. (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 5)

Det Europæiske Råd 15-16/10-15 (2015-16) – bilag 120

((fortroligt) udkast til kommenteret dagsorden for møde i Det Europæiske Råd)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret dagsorden vedr. Europaudvalgsmødet 11/9-15)

Udenrigsministeren: Den kommenterede dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober vil blive præsenteret på rådsmødet, og Rådet ventes at tage den til efterretning. Den egentlige substansdrøftelse af dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd forventes først at finde sted på et senere rådsmøde den 13. oktober umiddelbart forud for topmødet.

På Det Europæiske Råd i oktober forventes en drøftelse af den nuværende flygtninge- og migrationskrise. Sagen står naturligvis højt på dagsordenen, og der er ingen tvivl om, at der er tale om en meget alvorlig situation, som vi fra regeringens side følger tæt. Situationen udvikler sig dag for dag, og det er derfor svært præcis at forudse, hvad der vil danne grundlag for drøftelserne i oktober. Det forventes dog, at der vil være en meget grundig drøftelse af alle aspekter af migration, herunder naturligvis Kommissionens seneste migrationspakke, som integrationsministeren vil fremlægge senere i dag forud for det ekstraordinære rådsmøde om retlige og indre anliggender på mandag. Jeg forventer også, at man vil forberede EU-Afrika-topmødet i Valletta den 11.-12. november, hvor fokus er på, hvordan EU og Afrika i fællesskab kan styrke kontrollen af migration, begrænse den illegale migration fra Afrika og skabe sikkerhed og udvikling i Afrika. Jeg forventer også, at man vil følge op på konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i juni, hvor det blev besluttet at afholde en højniveauekonference om migrationsruten over Vestbalkan.

Af øvrige emner forventer jeg en status over drøftelserne om rapporten fra de fem formænd vedrørende ØMU'en, der blev fremlagt i juni måned.

Endelig forventer jeg på topmødet også en status over drøftelserne mellem Storbritannien og institutionerne om den britiske EU-reformdagsorden. Det Europæiske Råd vender tilbage til sagen på mødet i december.

Den fungerende formand spurgte til Storbritanniens forhandlingsposition i forhold til EU. Hvilken holdning har regeringen til briternes ønsker?

Udenrigsministeren svarede, at Danmarks støtte til Storbritannien afhænger af de britiske ønsker. Det var for tidligt at sige, for briterne havde endnu ikke færdiggjort deres ønskeseddel, og ministeren forventede ikke, at det ville ske før decembertopmødet. Fra dansk side er man enig med Storbritannien, når det handler om bekymringen for, at Eu-

ropa bliver en social union. Man er også enig i, at regler for retten til velfærdsydelse bør være et nationalt anliggende og ikke noget, man beslutter i fællesskab. Danmark har udtrykt ønske om at sikre, at danske dagpengeregler og børnefamilieydelse er et nationalt anliggende, og at Danmark laver egne ikkediskriminerende regler. Der var en meget intensiv dialog de forskellige lande imellem.

Formanden spurgte ind til flygtningesituationen. Var der planer om en diskussion de nordiske ministre imellem på mandagens møde i Bruxelles? Det er vigtigt at stå sammen om at finde nogle løsninger, og det forekom hende lidt uheldigt, at de nordiske statsledere ledere lader til at diskutere via pressen.

Finn Sørensen havde en masse spørgsmål om flygtningesituationen, men havde holdt sig tilbage, da han tænkte, at det hørte under retlige og indre anliggender. Skulle han vente med de spørgsmål?

Formanden sagde, at det var op til udvalget. På dagsordenen for det møde, som udenrigsministeren skulle deltage i, var migration på programmet som forberedelse til Det Europæiske Råd. Det ville nok blive en mere generel diskussion, mens den mere konkrete diskussion ville blive bragt op senere på mødet med integrationsministeren.

Finn Sørensen ville holde sig til det overordnede og gemme detaljer om Dublinforordningen etc. Red Barnet havde været i udvalget tidligere på dagen, og organisationens budskab var vigtigt. Vil den danske regering melde ud på rådsmødet, at Danmark som minimum skal tage sin andel af de 160.000 flygtninge ud fra den fordelingsnøgle, som Kommission har fremsat? Og vil Danmark være åben over for at deltage i en permanent fordeling af flygtninge? Det skal ikke ske ved at droppe forbeholdet for samarbejdet om retlige og indre anliggender, men ved at lade Kommissionen og Rådet vide, at her er et land, der gerne vil tage et ansvar.

Udenrigsministeren svarede Finn Sørensen, at det ville være mere oplagt at spørge integrationsministeren, da spørgsmålet lå under hendes ressort. Dog ville han gerne sige, at han netop havde deltaget i et uformelt udenrigsministtermøde, og at han skulle mødes med mange af sine kolleger i Paris til en konference om tirsdagen den efterfølgende uge. Udenrigsministrene ser på de ydre grænser og det arbejde, der skal laves, for at redde menneskeliv og stoppe migrationen over Middelhavet. Uanset hvor meget landene gør for at leve op til reglerne for registrering etc., er der p.t. for meget pres på til at håndtere det ved EU's ydre grænse – der, hvor registreringen ifølge Schengen burde foregå. Man ser også på nødhjælpen i flygtningelejrene. Danmark har siden krisens start i Syrien i 2012 været det EU-land, der pr. indbygger har givet mest til nødhjælp i nabolandene, og man vil fortsætte med at prioritere hjælpen i nabolandene og hjælpen til landene. En ting er at hjælpe en flygtningelejr i Jordan, men der er mange flygtninge uden for lejrene, og det jordanske samfund har også brug for hjælp. Uanset hvor meget man kan prioritere danske midler til nabolandene, er det ikke muligt for Danmark at løfte opgaven alene. Man er nødt til at få nogle flere lande og EU med på banen, og ministeren var derfor glad for, at man arbejdede på at etablere den trustfond til bekæmpelse af årsager til og konse-

kvenser af migration, som Juncker havde præsenteret om onsdagen. Størrelsen på den var måske ikke overbevisende, men det var et første skridt, som man kunne følge op på ved at landene bidrage til en større fond. Danmark er i bilateral kontakt med en lang række lande, man har dialog på operationelt og politisk niveau med nabolande for at fortælle, hvad man gør i Danmark. Der har været en vis mytedannelse om Danmarks håndtering af situationen, og den har man brugt meget tid på at udrydde, bl.a. ved at orientere om, at Danmark lever op til samtlige konventioner.

Finn Sørensen ville således holde sig til ministerens ressort. Hvad var regeringens bud på, hvordan man skal styrke kontrollen ved de ydre grænser? Hvordan vil man stoppe flygtningestrømmer over Middelhavet? Der var et forslag om styrkelse af Frontex, som også skulle diskuteres på rådsmødet. Handler det om i højre grad at bruge flådefartøjer og ligefrem anvende militær magt. Finn Sørensen var glad for, at ministeren indrømmede, at en trustfond på 1,8 mia. euro udgør et beskedent beløb. Hvor stor mente ministeren at fonden skal være for at batte noget i forhold til situationen i Afrika?

Formanden præciserede, at hendes spørgsmål gik på forholdet Danmark og Sverige, idet hun havde det indtryk, at den politiske dialog mellem de to nabolande foregik via pressen. Hvilke planer havde udenrigsministeren for at få lappet på det, som måtte være et udfordret tillidsforhold mellem den danske og den svenske regering?

Udenrigsministeren svarede formanden, at han havde et godt og humoristisk forhold til sin svenske kollega. Andre ministre i regeringen havde været i dialog med deres svenske ministerkolleger; det kunne udvalget sikkert høre mere om senere på dagen. Dialogen mellem Danmark, Sverige og andre lande foregik direkte.

Ministeren mente, at Frontex bør styrkes yderligere, og at man bør etablere EU-modtagecentre - altså hotspots - hvor man kan modtage, registrere og eventuelt også tilbagesende de mennesker, der er økonomiske migranter. Flygtningene er en blanding af folk, der er flygtet fra krig, og mennesker, der gerne vil have en bedre tilværelse. Det kunne ministeren godt forstå, men reglerne siger, at man i EU ikke modtager den sidste type flygtninge.

Ministeren fremhævede over for Finn Sørensen, at Danmark på grund af retsforbeholdet ikke blander sig i, hvordan man vil stoppe flygtningestrømmen, men at de andre EU-lande taler om, hvorvidt fase 1 skal gå over i fase 2 og dermed en styrket kontrol i Middelhavet. Ministeren indrømmede ikke noget, men konstaterede blot, at en samlet trustfond på 1,8 mia. euro slet ikke nok. Han mente, at alle skulle bidrage yderligere, fordi det er nødvendigt at bruge midler til nødhjælp og for at afhjælpe årsagerne bag migrationen. Man kan få åbnet op for noget mere frihandel for de pågældende lande. EU og Tunesien imellem har man f.eks. lavet en aftale om, at landet, der er ramt af den dalende turisme, kan sælge olivenolie til EU. Det hjælper den tunesiske økonomi meget, og man bør ikke kun gøre det i nødsituationer, men permanent. Faktisk står man med et valg om, hvorvidt man vil modtage landenes varer eller deres befolkninger. Ministeren troede på, at man skal åbne

op over for langt mere frihandel med landbrugsprodukter med en række lande omkring Sahel i Afrika.

Finn Sørensen syntes, at det var rigtig godt, at ministeren har det hyggeligt i selskab med sine svenske kolleger, og at de også kan grine sammen i alvorlige stunder. Men mon ikke den danske befolkning ville sætte mere pris på, at der ud af det hyggelige samvær kom et samarbejde om at løsne op for den svære situation. Han undskyldte, at han skulle have påduttet ministeren, at han ikke også beklagede trustfondens størrelse. Han burde have sagt, at ministeren anerkendte, at det ikke var midler nok. Det lå nemlig i ministerens udtalelser, at han fandt det beklageligt, hvilket havde foranlediget Finn Sørensen til at spørge om, hvor meget ministeren mener, at man skal bidrage med til trustfonden, så man kan give akut og effektiv hjælp til Afrika. Han havde dog ikke fået noget svar. Var det rigtigt forstået, at der i ministerens beklagelse af, at trustfonden er for lille, ikke ligger noget ønske om, at den skal være større, men at svaret er, at landene bare skal have noget frihandel, så skal det nok gå?

Udenrigsministeren mente, at det ville fremgå af referatet, at han var mere nuanceret i spørgsmålet om trustfonden, nærområdehjælp og frihandel, end Finn Sørensen lagde op til. Han havde sagt, at der skulle ske noget i forhold til hjælpen i nærområderne, hjælp til at bekæmpe årsagerne til emigrationen og hjælp i form af frihandel. Det var ikke enten eller, men både-og. Der var brug for både at foretage investeringer fra EU's og Danmarks side i bekæmpelsen af årsagerne bag migration og åbne op for et større privatsektorsamarbejde, mere frihandel og flere danske virksomheder, der tør investere i landene for at skabe arbejdspladser, så der er noget at blive for i landene. Også derfor var man var i gang med at undersøge, hvorvidt man kan melde et beløb ind fra dansk side, som man vil bruge til at øge trustfonden - både for at gøre den større, men også for at lægge pres på andre EU-lande til at give tilsvarende donationer. Uanset hvilket beløb der bliver tale om, er det ikke det eneste beløb, Danmark vil bruge i nærområderne. Man vil fortsat holde fast i en stærk bilateral dansk indsats i området, for den tidligere regering har haft en stærk lederposition i forhold til hjælpen i Jordan og i Libanon. Danmark har effektivt og markant været til stede, og for at understøtte det er det vigtigt, at man ved siden af det multilaterale fortsætter med at have et stærkt dansk bilateralt bidrag i området, hvor både internationale og danske nødhjælpsorganisationer laver et fremragende stykke arbejde.

3. Årlig programmering for 2016

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3407 - alm. anl. (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret

dagsorden vedr. Europaudvalgsmødet 11/9-15)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil der være en første drøftelse af den hensigtserklæring om næste års arbejdsprogram for Kommissionen, som netop er blevet fordelt til medlemsstaterne den 9. september 2015. Det er forventningen, at Kommissionen vil fremlægge sit endelige arbejdsprogram i slutningen af oktober.

Fra dansk side er vi i gang med at se nærmere på indholdet i hensigtserklæringen, men generelt lægger vi stor vægt på, at Rådet bliver involveret så tidligt som muligt i processen, så man rent faktisk kan bidrage til at give arbejdsprogrammet retning.

Fra dansk side finder vi det vigtigt, at man i det kommende arbejdsprogram holder fokus på de områder, der allerede er under behandling – og som der endnu ikke er leveret på. Det gælder f.eks. vækst- og beskæftigelsesdagsordenen, herunder f.eks. det digitale indre marked, det indre marked for energi og implementering af investeringspakken (EFSI).

Derudover skal arbejdsprogrammet for 2016 gerne afspejle de strategiske prioriteter, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i juni sidste år. Det ser ud til, at Kommissionen har taget højde for dette i sin hensigtserklæring.

Det er forventningen, at Rådet på mødet også vil drøfte processen omkring Rådets involvering i udarbejdelsen af Kommissionens arbejdsprogram. Dette skyldes, at måden, vi håndterer det på i år, kan danne præcedens for, hvordan man i den interinstitutionelle aftale om bedre regulering fastsætter rammerne for Rådets involvering fremadrettet. Vi vil have lejlighed til at vende tilbage til den interinstitutionelle aftale på et senere møde her i udvalget.

Jeg kan dog kort nævne, at Kommissionen den 19. maj 2015 fremsatte et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om en interinstitutionel aftale om bedre regulering, som skal erstatte den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning fra 2003. Processen omkring udarbejdelsen af Kommissionens arbejdsprogram er en del af forslaget til den kommende aftale.

4. Forhandlingsmandat for rammeaftale mellem EU og Armenien

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. september 2015, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2015) 0223

Rådsmøde 3407 - alm. anl. (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 10)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret dagsorden for europaudvalgsmødet 11/9-15)

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Ændring af forordning 1303/13 for så vidt angår generelle bestemmelser for Regionalfonden, Socialfonden, Samhørighedsfonden og Hav- og Fiskerifonden

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. september 2015, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde mhp vedtagelse*

KOM (2015) 0365

Rådsmøde 3407 - alm. anl. (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 13)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret dagsorden vedr. Europaudvalgsmødet 11/9-15)

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Eventuelt

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3409 (miljø) den 18. september 2015

Energi-, forsynings- og klimaministeren hilste på udvalget. Han så frem til det fremtidige samarbejde og ville gøre, hvad han kunne, for at stå til rådighed for udvalget, som han så som helt centralt i den demokratiske proces med hensyn til de beslutninger, der træffes i EU. Han fremlagde dagsordenspunktet for miljørådsmødet den 18. september om forberedelserne af FN's internationale klimaforhandlinger til orientering.

1. Forberedelse af FN's klimakonference COP21/CMP11 i Paris, Frankrig, den 30. november - 11. december 2015

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3409 - miljø (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (2014-152) – bilag 125 ((internt) kommenteret dagsorden vedr.

Europaudvalgsmødet 11/9-15)

EUU alm. del (2014-15) – bilag 98 (udvalgsmødereferat: side 86, COP20 behandlet i EUU 24/10-14)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: På rådsmødet lægger det luxembourgske formandskab op til, at der skal vedtages rådskonklusioner om EU's forhandlingsmandat og visioner for COP21 i Paris. COP21 afholdes fra den 30. november til den 11. december i år.

Fra dansk side forventer vi ikke større uenighed om vedtagelsen af rådskonklusionerne, som regeringen agter at støtte. Danmark skal sammen med resten af landene i EU blive ved med at være blandt de mest ambitiøse lande i den grønne omstilling. Det gælder også i de internationale klimaforhandlinger. Men vi skal også være realistiske. Der skal være sammenhæng mellem mål og midler. Og så skal vi blive endnu bedre til at vise og udbrede vores grønne teknologier og løsninger til resten af verden.

Danmarks primære indflydelse i de globale klimaforhandlinger udøves gennem EU. EU – og dermed Danmark – har spillet ind i de globale forhandlinger med et reduktionsmål på mindst 40 pct. i 2030, hvilket er et af de mest ambitiøse bidrag, vi har set indtil nu. Regeringen arbejder for at sikre EU størst mulig gennemslagskraft i forhandlingerne. Det kræver bl.a., at EU klart og tydeligt kommunikerer sine vigtigste prioriteter til omverdenen, og her spiller rådskonklusionerne en vigtig rolle.

Jeg vil fremhæve fire ting, som regeringen lægger særlig vægt på i rådskonklusionerne:

For det første må EU stå fast på, at COP21 skal resultere i en global, ambitiøs og juridisk bindende aftale med reduktionsmål for alle parter. En aftale i Paris vil være et stort skridt i den rigtige retning, men vi skal være realistiske omkring ambitionsniveauet. Det er nemlig ikke forventningen, at aftalen i sig selv vil være nok til at holde den globale temperatur-

stigning under 2 grader. Derfor arbejder regeringen gennem EU for, at aftalen bliver fleksibel, så den globale reduktionsindsats kan øges efter Paris.

For det andet skal EU arbejde for, at aftalen kommer til at indeholde et langsigtet, globalt reduktionsmål, der er mere konkret end den nuværende 2-gradersmålsætning. For ikke at skabe nogen misforståelser: Der er ikke tale om at etablere en global byrdefordeling. Men vi ønsker et globalt reduktionsmål, som kan sende et stærkt politisk signal til den private sektor og private investorer om, at lavemission er fremtiden. Det vil være et signal, som ikke kun vil gavne klimaet, men også kan fremme de danske eksportmuligheder på klima- og energiområdet.

Regeringen vil gennem EU arbejde for, at aftalen indeholder et sådant globalt mål – og at det bliver så ambitiøst som muligt. Konkret støtter regeringen, at en global klimaaftale vil indeholde et reduktionsmål for 2050 i den høje ende af intervallet mellem 40 og 70 pct. som anbefalet af FN's klimapanel og på linje med G7-landenes erklæring fra juni. Men det bliver ikke let. Særlig de olieproducerende lande ventes ikke at kunne acceptere et ambitiøst mål.

For det tredje er der brug for at øge den globale reduktionsindsats her og nu. Årene indtil 2020, hvor aftalen ventes at træde i kraft, skal bruges så aktivt som muligt til at fremme den grønne omstilling. Vi skal bruge klimaforhandlingerne som platform til at fremvise omkostningseffektive tiltag og danske styrkepositioner, f.eks. inden for energieffektivitet, vedvarende energi, og ved at vise, hvordan det er muligt at integrere store mængder vedvarende energi i det samlede energisystem på en stabil og sikker måde. Og vi skal intensivere samarbejdet med ikkestatslige aktører til gavn for både klimaet og danske virksomheder.

For det fjerde vil jeg nævne klimafinansiering, der er et væsentligt element for at få en aftale på plads i Paris. EU bør nøje overveje, hvordan, hvornår og på hvilke betingelser man vil tale om finansiering. Vi må huske – og minde andre parter om – at klimafinansiering er et middel og ikke et mål i sig selv. Og vi skal være tydelige om, at offentlig finansiering ikke vil være nok til at løse klimaudfordringerne.

Derfor vil regeringen fokusere på, at aftalen bedst muligt fremmer mobilisering af privat klimafinansiering. Jeg vil gerne understrege, at det bl.a. kan ske ved at sikre gennemsigtige og forudsigelige rammer for private investeringer. EU's mandat for klimafinansiering fastlægges dog først ved finansministrenes rådsmøde i november. Derfor er klimafinansiering heller ikke nu konkret afspejlet i udkastet til rådskonklusioner. Under alle omstændigheder er det stadig meget uklart, hvordan det endelige kompromis om klimafinansiering kommer til at se ud, og hvornår det falder på plads.

Jeg vil også nævne, at der er grænser for, hvor meget EU alene kan påvirke forhandlingerne i en ambitiøs retning. Aftalen ventes i høj grad at blive defineret af de mest centrale parter, særlig USA og Kina.

Hvis vi for alvor skal lykkes med at få vores prioriteter igennem, må EU styrke sine alliancer med de konstruktive ulande, der støtter en ambitiøs global aftale, for at lægge pres på de store udledere.

For flertallet af ulande er klimatilpasning en stor prioritet. Derfor støtter regeringen EU's position om, at klimatilpasning bør tillægges stor vægt i en ny aftale. Og derfor støtter vi etableringen af en proces i FN-regi, der skal udbrede konkrete løsninger og erfaringer på tilpasning – vel at mærke uden at overlappende institutioner eller etablere nye.

Ellers vil jeg nævne, at jeg er forholdsvis optimistisk med hensyn til at opnå en global klimaafnåftale i Paris. Den bliver dog nok ikke så ambitiøs, som vi ønsker. Med kun 3 måneder til COP21 er der stadig mange udeståender, som skal løses. Det gælder bl.a. aftalens juridiske form, differentiering mellem i- og ulande og klimafinansiering. Regeringen vil arbejde hårdt for, at vi kan komme i mål med en ambitiøs global klimaafnåftale i Paris.

Jens Joel sagde, at man ser en bevægelse i verden i retning af at tage reduktionsforpligtelsen alvorligt. Obama og mange andre ledere skruer op for ambitionerne, mens den danske regering vil skrue ned for klimaambitionerne. Det er et ekstremt uheldigt signal. Ministeren kalder det realistisk, men hvori består det urealistiske i at støtte EU-formandskabets forslag om mindst en 60-procentsreduktion?

Når Obama skruer op for ambitionerne, står ministeren på tv og siger, at det er godt for den danske beskæftigelse, fordi Danmark har en styrkeposition på området. Men hvorfor vil regeringen så ikke støtte, at EU øger sit ambitionsniveau? Det burde give et større marked for det, man er allerbedst til i Danmark.

Finn Sørensen satte pris på, at ministeren ville have ambitiøse bindende klimamål – men burde man så ikke lægge sig fast på nogle mål, der faktisk begrænser temperaturstigningen til 2 grader? Ministeren erkender selv, at man ikke med det, der ligger i kortene nu, vil kunne holde temperaturstigningen under de 2 grader. Vil ministeren ikke lytte til anbefalingerne fra 92-gruppen og Greenpeace, som anbefaler et mål på 100 pct. vedvarende energi i 2050? Vejen dertil kan være lang, men det handler jo om at sætte rammer for EU's diskussion. Derfor bør man fremføre de ambitioner og mål, der kan begrænse temperaturstigningen til 2 grader.

Pia Olsen Dyhr henviste til de adskillige spørgsmål, hun onsdagen inden havde stillet ministeren i fagudvalget, men understregede, at det er i Europaudvalget, ministerens position skal afklares. Hun roste ministeren for at anerkende, at 2-gradersmålsætningen ikke er nok i sig selv. Der er adskillige forskere og lande, der taler for en 1½-gradersmålsætning i stedet for at undgå naturkatastrofer og dertil efterfølgende flygtningestrømme, hvad der måske var ekstra aktuelt at diskutere for tiden. Ministeren sagde, at Parisaftalen ikke kan leve op til 2-gradersmålsætningen, men hvad skal der så gøres for at opnå det? Han ville jo ikke gå mere voldsomt til værks.

Pia Olsen Dyhr spurgte om, hvad Danmarks bidrag til reduktionsforpligtelse ville være. Folketinget havde den 23. januar drøftet Danmarks bidrag til Parisaftalen i en forespørgselsdebat. Derudover havde man vedtaget en klimalov i foråret. Flertallet bag den var intakt og bekræftet efterfølgende. Klimaloven siger, at Danmarks bidrag skal være på 40 pct. Hun forventede, at ministeren i henhold til den ville melde 40 pct. ud i de internationale forhandlinger, eftersom der er et flertal for det i Folketinget. Ellers måtte udvalget pålægge ministeren at gøre det.

Derudover ville hun gerne vide, hvad den danske regering mener om klimafinansiering. Det hører under Økofin og skulle diskuteres til november, men sporene var allerede ved at blive lagt, og hvis man skal have udviklingslandene med på en ambitiøs aftale i Paris, bliver klimafinansiering afgørende. Fortsætter regeringen linjen fra 2010, hvor Lars Løkke Rasmussen som statsminister og Søren Pind som udviklingsminister klart sagde, at klimafinansiering var ud over udviklingsbistanden, altså oven på de 0,7 pct.? Det betyder ret meget for Danmarks troværdighed.

Rasmus Nordqvist sagde, at globale mål er vigtige, og anerkendte, at forhandlingerne er svære. Men når ministeren talte om realisme, var der ikke langt til decideret mangel på ambition. Regeringens udmelding om nedjusteringer i reduktionsindsatsen var rigtig uheldig. Kunne ministeren ikke se det fornuftige i at presse på for et højere ambitionsniveau i EU, så EU kan presse på for et højere ambitionsniveau i de globale forhandlinger? Man burde jo arbejde for en 100 pct. reduktion i 2050, som flere organisationer peger på. Det ville være et ambitiøst mål. Danmark burde tage førertrøjen på i EU, så EU kan presse på i det globale samfund.

Klimaministeren svarede Jens Joel, at han syntes en reduktion på 37 pct. i 2020 var et meget ambitiøst mål. Da man indgik en energiaftale i 2012, jublede alle partier, også den daværende klima- og energiminister, over, at man ville komme op over en 34-35-procentsreduktion i 2020. Det var man i 2012 enige om var et stort skridt i den rigtige retning. Man havde ikke vedtaget et mål i forbindelse med energiaftalen. Det er en konsekvens af de beslutninger, der ligger i energiaftalen, at man når det her mål, som – også set i en international sammenhæng – er højt. I modsætning til mange andre lande sætter Danmark mål, man er i stand til at nå.

På spørgsmålet om, hvorfor man ikke lægger sig på de 60 pct., svarede ministeren, at det er det, man arbejder på i forhold til de forpligtelser, der ligger i emissionsnedgang. Det ligger i udspillet, at det skal være mellem 40 og 70 pct. I forhandlingerne vil Danmark arbejde for 60 pct. Der er også lande, der arbejder den modsatte vej. Ministeren svarede Jens Joel, at de glædede sig meget over Obamas udmeldinger. Det, man hidtil har set fra USA's side, er en reduktion i 2025 i forhold til 1990 på mellem 15 og 17 pct. Til den tid kommer Danmark til at ligge på den anden side af 40 pct., og derfor vil et mål om 37 pct. i 2020 være ganske flot, også i forhold til hvad USA når i 2025.

Ministeren svarede Finn Sørensen, at regeringen lytter til meldinger mange steder fra. Han var enig i, at 1½-gradsmålsætning ville være at foretrække. Det var bare ikke realistisk at komme igennem med den. Det var fornuftigt at have en målsætning, man kan blive enige om internt i EU. Hvis der kan komme en 2-gradersmålsætning med i slutdokumentet, har man virkelig flyttet sig. Danmark vil ikke have et problem med at nævne udfordringerne omkring halvanden gradsmålsætningerne i slutdokumentet i Paris. Ikke mindst i forhold til de østater og udviklingslande, som må leve med konsekvenserne af klimaforandringerne. Det vil man arbejde for. Man er bare optaget af, at målsætningerne er til at komme igennem med, så de kan komme med i slutdokumentet.

Ministeren beklagede, at han ikke havde besvaret Pia Olsen Dyhrs spørgsmål, men der var kun gået to dage, og man arbejdede på højtryk for at besvare dem. Regeringen anerkender, at det er en fælles udfordring for hele verden at holde temperaturstigningerne nede.

Danmarks bidrag til klimafinansieringen hørte ikke under hans ministerium alene, og ministeren henviste derfor til finansloven, som han forventede at både klimafinansieringen og klimafonden ville indgå i. De sidste 4 år var der ydet mere end 2 mia. kr. til international klimafinansiering via den store internationale klimafond. Ministeren kunne ikke genkende Rasmus Nordqvists fremstilling af regeringens mål som uambitiøse. Det var faktisk meget ambitiøst, og Danmark er blandt de lande i verden, der gør mest. Man kan diskutere, om man når tallet i 2022 eller 2020, men retningen er der bred enighed om i Folketinget. Det er fornuftigt at sætte sig målsætninger, man også efterfølgende er i stand til at indfri.

Finn Sørensen sagde, at selv om der ikke var tale om mandatgivning, kunne det være rart at vide, hvad det vigtige og afgørende for regeringen var. Hvorfor var det ikke realistisk at gå efter en målsætning på 100 pct. vedvarende energi i 2050, som 92-gruppen foreslår? Måske kan man ikke komme igennem med det, men hvis man vil påvirke diskussionen, er man nødt til at komme med et ambitiøst bud. Han spurgte, hvad den øgede fleksibilitet, ministeren nævnte, ville bestå i. Vil man lave mindre forpligtende delperioder uden konkrete mål? Hvis man vil i retning af et ambitiøst mål, er man vel nødt til at være meget præcis med, hvilke mål der skal nås i de mere fleksible perioder. Han ville gerne have ministeren til at forholde sig til forslaget i nogle af høringssvarene om indførelse af femårige perioder med forpligtende mål.

Finn Sørensen spurgte derudover, om ikke klimaloven fastsætter et mål på 40 pct. Var regeringen på vej væk fra det? Og er ministeren sikker på, at han har flertal for at undlade at arbejde for at opfylde klimalovens mål?

Jens Joel sagde, at det ville være en kedelig strategi ikke at gøre sig umage eller drive udviklingen, fordi man hidtil i Danmark har været forrest på det grønne område - ikke mindst set med dansk erhvervslivs briller. Et højt ambitionsniveau er godt både for fremtidige generationer og for beskæftigelsen. Det er svært at se logikken, når ministeren den ene dag glæder sig i tv-avisen over, at Obama skruer op for ambitionerne, fordi det giver

danske arbejdspladser, og så samtidig skærer ned på området. Det er et dårligt signal til resten af verden. Ligger regeringen bare død i EU-forhandlingerne? Nogle gange må man kaste sig ind i kampen. Jens Joel glædede sig over, at Danmark arbejder for målsætningen om mindst 60 pct. Men har man fortalt det til de andre EU-lande, eller vil det forblive en hemmelighed, hvad Danmark egentlig mener? De progressive ulande og østater, som er dem, der bliver hårdest ramt af klimaforandringerne, har brug for en ambitiøs klimaafnåftale ret hurtigt. Agter ministeren selv at engagere sig i det samarbejde, eller kører det udelukkende på embedsmandsplan?

Pia Olsen Dyhr bad ministeren bekræfte, at V16, der blev vedtaget af Folketinget på baggrund af forespørgselsdebatten den 23. januar 2015 om FN's klimapanel's rapport, stadig stod ved magt. I V16 står der, at man har accepteret, at de rige lande skal bidrage med 100 mia. dollars til klimafinansiering. Har Danmark tænkt sig at bidrage med mere eller mindre? Hun regnede med, at Venstre, eftersom de er med i vedtagelsen, føler sig forpligtet af den. Der blev også vedtaget en klimalov, der klart siger, at danske bidrag til reduktionsforpligtelsen er 40 pct. i 2020. Hun ville gerne vide, hvad regeringen ville melde ind som dansk bidrag til klimaforhandlingerne – 37 pct. eller 40 pct.? Har de tænkt sig at ignorere et flertal i Folketinget, der kræver 40 pct.?

Klimaministeren svarede Finn Sørensen, at det var afgørende for regeringen at få samlet EU, så EU kommer til at tale med én stemme, og at have så højt et ambitionsniveau som muligt.

På spørgsmålet om, hvor langsigtede planerne skal være, svarede ministeren, at regeringen ville melde en plan ind frem mod 2030, som EU-landene forhåbentlig kan enes om. Man foretager en løbende evaluering af, om man lever op til målene.

Ministeren svarede Jens Joel, at der ikke er mange, der gør mere end Danmark på dette område. USA's samlede reduktionsmål for 2025 ligger langt under, hvad Danmark var på for 5 eller 10 år siden. En række af verdens lande ligger langt under Danmark, som også kommer meget langt op i forhold til sine EU-forpligtelser. Hvis man lægger det hele sammen er man i 2020 på ca. 30 pct., og med 37 pct. i 2025.

Regeringen havde meldt ud i EU, at den går efter et mål på 60 pct., og det ville man gentage på det kommende møde. Han kunne ikke garantere for, hvad den endelige afgørelse ville blive. Blandt en række af landene er der et noget lavere ambitionsniveau.

Ministeren svarede, at Danmark samarbejder med de progressive udviklingslande i forskellige sammenhænge, ligesom man indgår i forskellige fællesskaber med en række af de andre europæiske lande. Her ville han lægge sig i selen sammen med ministeriet. Om en dansk klimaminister besøger et udviklingsland eller ej, troede han ikke var afgørende.

Ministeren bekræftede, at V16 selvfølgelig står ved magt. Danmark bidrager til målet om de 100 mia kr. og har i de seneste år bidraget massivt. Han henviste til et kommende samråd om klimaloven.

Ministeren påpegede, at det ikke er de enkelte lande, der melder noget ind i de internationale forhandlinger. Det er EU, der samlet gør det. Og forventningen er, at EU når op på en CO₂-reduktion på 40 pct. i 2030.

Jens Joel kvitterede for, at man har kundgjort over for kollegerne i EU, hvor man står. Selv om der ikke var mandatgivning, måtte han godt fortælle Europaudvalget, hvad regeringen arbejder for. Hvis man kun kan blive enige om 59 pct., er der ikke noget at gøre ved det, men man burde da spille med åbne kort.

Han var klar over, at det er Økofin, der lægger de endelige rammer for klimafinansiering, men der er kun 3 måneder til COP21, og det bliver meget vanskeligt. Derfor efterspørger ulandene en plan for, hvor mange penge de får, og hvornår de får dem. Fra 2020 og frem har man aftalt 100 mia. USD, men hvad kan man regne med indtil da? Det er rart for ulandene at vide, hvad EU vil, og rart for udvalget at vide, hvad Danmark har tænkt sig at melde ind til EU angående finansieringen, både frem til og efter 2020. Han tilsluttede sig Pia Olsen Dyhrs spørgsmål om, hvorvidt klimafinansieringen er indeholdt i de nuværende 0,7 pct. Sidst Venstre sad i regering, gik klimafinansieringen ud over den almindelige udviklingsbistand, men nu siger de ingenting.

Pia Olsen Dyhr sagde, at det rigtigt nok er EU, der skal melde en procentsats ind til Parisstopmødet, men den procentsats bliver jo baseret på medlemslandenes bidrag. Det har også tidligere været ganske udfordrende for EU, og man har bl.a. haft en lang diskussion om, hvorvidt 1990 var det rimelige år at måle ud fra eller ej. Pia Olsen Dyhr var enig med ministeren i, at Folketingets vedtagelser skal stå ved magt – også klimaloven. De partier, der lavede klimaloven, havde stadig et flertal i Folketinget. Derfor forventede hun, at ministeren meldte ind til EU, at Danmark kan levere 40-procentsreduktion i 2020. Det er også vigtigt at vide, om klimafinansiering går ud over eller er inkluderet i den almindelige bistand. Den 25. februar 2010 havde den daværende udenrigsminister på et spørgsmål i Europaudvalget svaret, at den offentlige finansiering af den globale klimaindsats i udviklingslandene skal være ny og additionel. Lars Løkke Rasmussen sagde det samme adskillige gange i forbindelse med Commonwealthmødet ved COP15 den 27. november 2009. Den tidligere VK-regering gjorde noget ud af, at ressourcerne til klimafinansiering er additionelle, og selv om det er Økofin, der står for finansieringen, ville det også blive en afgørende diskussion på dette rådsmøde. Det vidste Klimaministeriet godt. Derfor var det afgørende, hvilke signaler de ville sende.

Finn Sørensen sagde, at de var mange, der opfattede et reduktionsmål på 37 pct. som en klar fravigelse fra klimaloven. Havde regeringen ændret sin holdning, og mente den i så fald at have flertal for den ændring? Han efterlyste også et klart tilsagn fra ministeren om, at der ikke vil være slinger i valsen i forhold til klimaloven, når han er ude i verden.

Finn Sørensen spurgte, om ministeren var enig i, at der bør være nogle konkrete mål og delmål for klimafinansieringen, både frem mod 2020 og efter 2020. Det har stor betydning

for det samlede ambitionsniveau for en ny aftale. Ville ministeren arbejde for konkrete mål og delmål som en del af EU's mandat til COP21?

Klimaministeren svarede Jens Joel, at han godt kunne have nævnt ambitionen om at ende på 60 pct. i sin tale, det var ikke noget man havde forsøgt at lægge skjul på. Når han bad om det lidt bredere mandat, var det, fordi det ikke er Danmark alene, der afgør, hvor EU ender henne. Ministeren gentog at klimafinansieringen ikke er i hans ministeriums regi. Man afventer det økofinmøde i november.

Hvorvidt det danske bidrag til klimafinansiering ville gå udover eller være inkluderet i de 0,7 pct., man giver til udviklingsbistand, ville fremgå af udspillet til finansloven, som ville komme senere på måneden. Danmark har i de seneste år bidraget med mere end 2 mia. kr., og ministeren forventede, at Danmark vil bidrage betydeligt til Klimafonden.

Ministeren forsikrede Pia Olsen Dyhr og Finn Sørensen om, at regeringen lever op til de love, der er vedtaget i Folketinget. Om man skal reducere med 40 eller 37 pct., var ikke en del af et lovforslag, men af nogle bemærkninger til et lovforslag. Det ville også blive diskuteret i den følgende uges samråd om klimaloven.

Ministeren svarede på Finn Sørensens spørgsmål om delmål for klimafinansieringen frem til og efter 2020, at det bliver afgørende, at aftalen i Paris kommer til at indeholde så mange forpligtelser som muligt. Man kan ikke afvise, at man efterfølgende må finde flere penge til klimafinansieringen, og i den sammenhæng bliver det ikke statskasserne alene, der skal finde de 100 mia. USD. Det bliver også afgørende at finde privatfinansiering.

Formanden indskærpede over for ministeren, at det er på Europaudvalgets møder, at EU-sagerne skal belyses, og at der ikke skal være udestående spørgsmål. Det var ikke en overraskelse for nogen, at FN's klimakonference i Paris finder sted om få måneder. Der var et skriftligt spørgsmål, der ikke var blevet besvaret, og nu henviste ministeren til et kommende samråd.

Jens Joel gik ud fra, at man ville få regeringens holdning til delmål i finansieringen frem til og efter 2020 meget udførligt beskrevet inden økofinmødet. Regeringen var åbenbart ikke blevet enig med sig selv om, hvilken finanslov den skulle lægge frem. Men når man ikke kunne få svar på, om det er additionelt oven i de 0,7 pct. af BNP, eller om det skal tages ud af den allerede sænkede bistand, ville han gerne høre, hvad klimaministerens holdning var. Støttede han Lars Løkke Rasmussen, der i sin tidligere regering havde sagt, det skulle være additionelt?

Pia Olsen Dyhr syntes, det var et formidabelt spørgsmål, Jens Joel stillede. Det er væsentligt, om ministeren støtter Lars Løkke Rasmussens udtalelser eller ej. Om de 40 pct. hørte hun ministeren sige, at man som minister selvfølgelig skal følge loven, men at man ikke behøver at følge bemærkninger til den. Hun undrede sig: Bemærkningerne er jo med til at definere loven. Man har adskillige love med adskillige bemærkninger, som er ret afgørende for, hvordan man forstår loven efterfølgende. Hun troede ikke, nogen havde lyst

til at lade det hele stå i lovforslaget. Er det kun, når det står i selve lovteksten, at man behøver at følge reglerne, eller skal lovbemærkningerne også følges?

Finn Sørensen var usikker på, hvad regeringens politik egentlig var. Der henvises til nogle bemærkninger, og i sin indledning var ministeren tilfreds med de 37 pct. Kunne man ikke få et klart svar på, hvad regeringens politik er med hensyn til den målsætning, der er vedtaget i forbindelse med klimaloven? Det var ikke ligegyldigt, hvad der står i bemærkningerne til et lovforslag. Skulle man forstå ministerens svar på spørgsmålet om, hvorvidt regeringen ville arbejde for præcise mål og delmål på klimafinansieringen som en del af EU's mandat, som et tilsagn? Han spurgte bare, om regeringen også mente, det var vigtigt at bestræbelserne på at få mål og delmål kom til at indgå i EU's mandat til Paristopmødet.

Jens Joel gentog på formandens opfordring sit spørgsmål: Når ministeren nu ikke kan sige, hvad regeringen mener, kan han så sige, at han støtter det, statsministeren sagde i sin sidste regeringsperiode – at klimafinansieringen skal være additionel?

Klimaministeren sagde, at han til enhver tid støtter regeringens politik. Når der senere på måneden ville blive fremlagt en finanslov, kunne Pia Olsen Dyhr og Finn Sørensen få svar på deres spørgsmål. Ministeren støttede til enhver tid den finanslov, regeringen fremsætter, og han havde ikke i denne sammenhæng personlige holdninger. Denne diskussion handlede dybest set ikke om det møde, han skulle til i EU, men om Danmarks holdning til EU's målsætninger. Om Danmark i den sammenhæng ligger på 37 pct. eller 40 pct. i 2020, ændrer ikke på de samlede EU-målsætninger, man ville nå frem til på det følgende møde. Det ville ikke have nogen betydning for den samlede EU-udmelding, for Danmark leverer varen og ligger i øvrigt langt over de øvrige EU-lande.

Pia Olsen Dyhr mindede om, at EU ikke melder mål ud i blinde. Nogle gange kunne man tænke sig, at det gik hurtigere, men det skyldtes jo, at man gerne vil være præcis med det, man melder ind, og at det sker på baggrund af, hvad landene kan levere. Derfor var det ikke ligegyldigt, hvad Danmark havde tænkt sig. Hun ville gerne vide, om regeringen havde tænkt sig at overholde klimaloven og bemærkningerne til den. Når man tolker loven, bruger man bemærkningerne, og de skal følges af ministrene på linje med loven. Det var principielt afgørende for Folketingets arbejde. Hvis ikke bemærkningerne bliver overholdt, så skal alting jo skrives ind i lovteksten. Pia Olsen Dyhr spurgte, om diskussionen om klimafinansiering slet ikke ville komme op på mødet, og hvad Danmark i så fald ville svare f.eks. på, om Danmarks bidrag vil være additionelt. Ville ministeren henvide til den endnu ikke fremlagte danske finanslov?

Finn Sørensen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt regeringen vil arbejde for, at konkrete mål og delmål for klimafinansieringen bliver en del af EU's mandat. Det var ikke ligegyldigt, om man lever op til sine egne målsætninger, hvis man vil forlange af andre lande, at de skal leve op til nogle fælles målsætninger. Han syntes, udvalget var blevet sat i en underlig situation af ministerens svar på spørgsmålene fra Pia Olsen Dyhr om overhol-

delse af klimaloven. Det hensætter udvalget i en usikkerhed om, hvad regeringens politik er på området.

Klimaministeren sagde, at det er meget svært at blive enige om delmål for klimafinansiering i EU og i det hele taget om, hvordan man får skabt finansiering til Klimafonden. Det var baggrunden for regeringens position på det.

Pia Olsen Dyhrs spørgsmål lå uden for spørgsmålet om 40 eller 37 pct. i 2020. Spørgsmålet om regeringens position på området vil man selvfølgelig diskutere med Folketingets partier. Regeringen arbejder for en reduktionsforpligtelse på 37 pct. Danmark har ikke forpligtet sig til et reduktionsmål i 2020, men udgangspunktet er 37 pct.

Finn Sørensen forstod, at ministeren havde tænkt sig at deponere sine ambitioner hos de andre EU-lande. Resultatet ville nok blive derefter. Det bliver ikke godt nok. Man må gå til forhandlinger med nogle klare skarpe holdninger til, hvad ens egne ambitioner er, og så se, hvor langt man kan komme. Men nu siger ministeren meget klart, at han vil lave om på den målsætning, Folketinget har vedtaget, om de 40-procentsreduktion. Finn Sørensen gentog derfor sit spørgsmål om, hvorvidt regeringen havde flertal for det synspunkt?

Jens Joel sagde, at nu, hvor der ikke var forhandlingsmandat, var det en god anledning for ministeren til at sige, hvad han mente. Man kan ikke få at vide, om klimafinansiering er additionel, eller hvad han mener om delmålene, ud over at det er vanskeligt. Det med en reduktion på mindst 60 pct. skriver man ikke ind, for man vil gerne sikre sig et bredt mandat. Jens Joel havde ledt efter noget konkret i samlenotatet, og han havde fundet et sted, hvor der står, at hvis EU hæver sin ambition, vil regeringen ikke være med. Det er det mest konkrete, regeringen kan sige på forhånd. Alt andet afhænger af forhandlinger. Det var da interessant.

Pia Olsen Dyhr gentog for tredje gang sit spørgsmål: Mener ministeren, at man skal følge bemærkningerne til en lov, eller skal man kun følge lovteksten?

Klima- og energiministeren svarede, at enhver regering er forpligtet til at følge både love og bemærkninger. Anderledes kan det ikke være. Men det er også enhver regering tilladt at komme med udspil og sige, at man synes, at målsætningen i 2020 naturligt følger energiaftalen fra 2012, og der når Danmark en reduktion på 37 pct. i 2020. Det var regeringens udgangspunkt og holdning til det spørgsmål. Ministeren svarede Jens Joel, at det jo var et orienteringspunkt uden mandatgivning. Danmark ligger i top og er også i forhandlingerne blandt de lande, der har et højt ambitionsniveau for CO₂-reduktion, klimafinansiering og andre spørgsmål på klimatopmødet. Der har været bred politisk enighed i Folketinget i rigtig mange år, og den position er uforandret. Danmark gør, hvad man kan, for at trække de øvrige EU-lande i en progressiv retning.

Formanden ønskede ministeren et godt møde.

2. Eventuelt

Klimaministeren havde ingen bemærkninger under eventuelt.

3. Siden sidst

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Til sidst vil jeg blot henvise til, at jeg fik nogle spørgsmål til sagen i fagudvalget – blandt andet om det langsigtede, globale reduktionsmål. Som jeg har meddelt fagudvalget, vil jeg sørge for, at disse spørgsmål bliver besvaret skriftligt så hurtigt som muligt, da jeg ved, at sagen har udvalgenes store interesse.

Formanden spurgte, om udvalget kunne regne med at få spørgsmålene besvaret inden rådsmødet.

Klimaministeren havde en klar forventning om, at de ville blive besvaret inden da.

Punkt 5. Ekstraordinært rådsmøde nr. 3408 (retlige og indre anliggender) den 14. september 2015

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Det luxembourgske formandskab har igen med kort varsel indkaldt til ekstraordinært rådsmøde på mandag den 14. september 2015 om den europæiske migrationskrise. Udvalget har fået tilsendt et samlenotat om sagerne på rådsmødet. Jeg vil i dag orientere jer om det dagsordenspunkt, som vil udgøre tyngden på rådsmødet, både politisk og indholdsmæssigt. Det er punkt 2 om EU's tiltag og fremtidige planlægning. Jeg vil også lige nævne, at vi sent i går aftes fik at vide, at der sandsynligvis i løbet af weekenden vil blive udarbejdet et sæt rådskonklusioner, som også vil blive drøftet på mandag med henblik på at fastlægge den videre vej frem. Inden jeg gennemgår punktet, skal jeg kort bemærke, at det tager afsæt i den migrationspakke, som Kommissionen fremlagde i onsdags.

1. Status over situationen med hensyn til migrationsbevægelserne

– Præsentation

Rådsmøde 3408 - RIA (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3408 - RIA (2015-16) – bilag 2 (henvendelse af 10/9-15 fra Red Barnet vedr. flygtningesituationen i Europa)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren behandlede begge punkter under et.

2. Den Europæiske Unions tiltag og fremtidig programmering

– Præsentation og orienterende debat

KOM (2015) 0450, KOM (2015) 0451, KOM (2015) 0452, JOIN (2015) 0040, KOM (2015) 0453, KOM (2015) 0454

Rådsmøde 3408 - RIA (2015-16) – bilag 1 (samlenotat side 6)

Rådsmøde 3408 - RIA (2015-16) – bilag 2 (henvendelse af 10/9-15 fra Red Barnet vedr. flygtningesituationen i Europa)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Kommissionen vil på rådsmødet orientere ministrene om de forslag, der knytter sig til migrationspakken. Det drejer sig om følgende syv forslag:

- En midlertidig omfordelingsordning fra Italien, Grækenland og Ungarn, dvs. et supplement til den afgørelse, man blev enige om på rådsmødet i juli, der kun omhandlede Italien og Grækenland
- En permanent omfordelingsmekanisme inden for rammerne af en revideret Dublinforordning
- En europæisk liste om sikre oprindelseslande
- En EU-handlingsplan for tilbagesendelse
- En meddelelse om den eksterne dimensions rolle i Europas flygtningekrise

2. Europaudvalgsmøde 11.09.15

- Etableringen af en EU-trustfond for stabilitet og håndtering af grundlæggende årsager til ulovlig migration i Afrika
- Meddelelse om udbudsregler i forbindelse med den aktuelle asylkrise.

Jeg vil nu kort gennemgå forslagene et for et, men vil dog undlade at introducere forslaget om udbudsregler, da det nok er de andre, der har størst interesse.

Som sagt skal forslaget om en midlertidig omfordelingsordning ses som supplement til den eksisterende frivillige omfordelingsordning vedtaget på det ekstraordinære rådsmøde i juli til fordel for Italien og Grækenland. Forslaget betyder, at også Ungarn omfattes af denne ordning. Forslaget omfatter yderligere 120.000 asylansøgere over de næste 2 år. Som det også fremgår af forslaget, kan Danmark ikke deltage i ordningen på grund af vores retsforbehold.

Kommissionen foreslår også en permanent og bindende omfordelingsmekanisme integreret i en revideret Dublinforordning, der i store træk minder om den midlertidige omfordelingsordning. En sådan mekanisme kan tages i anvendelse i klart definerede nødsituationer i enkelte medlemsstater og sikre omfordeling fra de pågældende lande til andre EU-lande.

Som følge af retsforbeholdet deltager Danmark ikke i den fælles asylpolitik, og Danmark vil derfor ikke deltage i en permanent omfordelingsordning. Jeg vil samtidig understrege, at regeringen lægger stor vægt på at forblive en del af Dublinsystemet.

Det næste forslag er forslaget om en europæisk liste over sikre oprindelseslande. Formålet med forslaget er smidiggørelse af sagsbehandlingen i form af en særlig hurtig procedure i sager, hvor en ansøgning fra en asylansøger vurderes at være ubegrundet, og ansøgeren kommer fra et land på listen. Listen indeholdt i forslaget omfatter Tyrkiet og Vestbalkan.

Regeringen mener, det er en god idé, at EU-landene arbejder med en sådan liste. Som det fremgår af forslaget, kan Danmark dog ikke deltage i forordningen på grund af retsforbeholdet. Til gengæld har Danmark sin egen nationale liste. Med undtagelse af Tyrkiet indgår alle landene på Kommissionens liste også på Danmarks liste. Der indgår også andre lande på den danske liste. Danmarks egen liste udarbejdes af Udlændingestyrelsen i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp.

Det næste forslag er en meddelelse fra Kommissionen om en EU-handlingsplan om tilbagesendelse.

Regeringen støtter en langt mere effektiv tilbagesendelsespolitik, herunder til det afrikanske kontinent, og lægger vægt på en bedre samtænkning af udviklingspolitik, handelspolitik og andre udenrigspolitiske instrumenter med henblik på at sikre effektive tilbagetagelsesaftaler. Det er et meget vigtigt indsatsområde, og EU-landene er ikke gode nok til at effektivere udsendelserne.

Det næste initiativ i migrationspakken er Kommissionens meddelelse om den eksterne dimensions rolle til håndtering af flygtningekrisen i EU. Meddelelsen retter sig mod håndteringen af årsagerne til migration, navnlig konflikt og fattigdom, og mod de nærområder og transitlande, som er hårdt påvirket af krisen.

Med et budget på knap 100 mia. euro for perioden 2014-20 har EU's eksterne samarbejde en vigtig rolle i forhold til at bekæmpe fattigdom, ulighed og arbejdsløshed. Meddelelsen peger også på behovet for politisk engagement i løsning af konflikterne i Syrien, Irak og Libyen. Bl.a. nævnes Syrien-trustfonden, der bidrager til stabilisering og genopbygning af Syrien. På samme måde nævnes planerne om etablering af en trustfond til håndtering af grundlæggende årsager til migration i Afrika med fokus på kriserne i Sahelregionen, ved Tchadsøen, på Afrikas Horn og i Nordafrika.

Kommissionen foreslår indsatser for stabilitet, bedre håndtering af migration og de underliggende årsager til destabilisering, tvungen og irregulær migration. Det skal ske gennem fremme af modstandsdygtighed, økonomiske og lige muligheder, sikkerhed og udvikling. I meddelelsen peges på EU's indsatser i forhold til at støtte Libanon, Jordan og Tyrkiet med humanitær bistand samt regionale beskyttelsesprogrammer. Regeringen mener i den sammenhæng, at der er behov for en markant styrket nærområdeindsats.

Endelig peger Kommissionen på EU's eksterne instrumenter som løftestang til mere effektive tilbagetagelsesaftaler og på behovet for at bekæmpe menneskesmugling. I bekæmpelsen af menneskesmugling spiller EU's militære operation i Middelhavet en nøglerolle – det samarbejde deltager Danmark ikke i på grund af forsvarsforbeholdet – men der peges også på en generel styrkelse af aspektet på EU's missioner i regionen.

Det er et område, der, som alle ved, primært ligger under udenrigsministeren, som har en vigtig rolle.

Kenneth Kristensen Berth ville i første omgang nøjes med et par af de spørgsmål, som situationen og ministerens forelæggelse gav anledning til. Ministeren siger, at Danmark hverken skal medvirke i den nuværende eller den kommende omfordelingsmekanisme. Var ministeren på den baggrund villig til at garantere, at Danmark ikke kommer til at tage imod nogen af de 160.000 flygtninge, som Kommissionen vil omfordele? Og ville ministeren garantere, at Danmark heller ikke kommer til at deltage i en fremtidig omfordelingsordning – heller ikke på frivillig basis? Forud for folkeafstemningen om retsforbeholdet den 3. december har et bredt udsnit af Folketingets partier lovet danskerne, at udlændingeforbeholdet forbliver intakt, hvis man stemmer ja. Det er afgørende at vide, om man kan stole på det.

Rasmus Nordqvist sagde, at de situationer, man så i øjeblikket, slet ikke havde været til at forudse, da man gik i gang med at snakke om at ændre retsforbeholdet til en tilvalgsordning. Alternativet mener, at der i den grad er behov for en fælles løsning. Det kræver, at alle medlemslande byder ind. Indtil videre havde han kun hørt om, hvad Danmark står

uden for. Hvordan forestiller ministeren sig at Danmark skal deltage i en fælles løsning, når man også med en tilvalgsordning kommer til at stå uden for flygtningepolitikken? Forskellige organisationer mener, at Danmark godt kan deltage i nogle ting, selv om man har retsforbehold eller tilvalgsordning. Har regeringen nogen løsningsforslag? Indtil videre havde han kun hørt "nej" og "intet".

Finn Sørensen spurgte, hvad det er i retsforbeholdet, der forhindrer Danmark i at deltage i en fordelingsordning, som Kommissionen foreslår. Man kunne jo melde ud på den følgende uges møde, at man gerne ville deltage på frivillig basis. Hvis der ikke er noget i retsforbeholdet, der forhindrer det, ville ministeren så i denne alvorlige krise melde ud, at Danmark tager sin del af ansvaret og gerne vil regnes med i fordelingsnøglen?

Regeringen ønsker, at Danmark skal blive i Dublinforordningen. Vil man også det, hvis det kræver, at Danmark bliver omfattet af den permanente fordelingsordning, Kommissionen lægger op til?

Rasmus Helveg Petersen anerkendte, at det var en kompleks situation, men påpegede, at der var nogle ting i de papirer, udvalget havde modtaget, der stred imod hinanden: Danmark vil ikke deltage i den foreslåede permanente omfordeling, men lægger samtidig stor vægt på at forblive en del af Dublinsystemet, som står til at blive en del af Dublinsystemet, hvis det bliver vedtaget. Ministeren skal selvfølgelig forhandle sig frem til en eller anden ordning. Det var hans egen politiske holdning, at man på frivillig basis bør melde ud, at Danmark vil bidrage konstruktivt til at løse de udfordringer, Europa står i lige nu. Men det havde ministeren åbenbart ikke tænkt sig at gøre. Hvordan vil man overbevise EU om, at Danmark skal have en særordning, hvor man kan forblive i Dublinsystemet? Og hvad kan man gøre for at markere, at man faktisk fra dansk side ønsker at bidrage konstruktivt, så man kan få lavet en politisk løsning, der kombinerer de her ellers modstridende hensyn.

Holger K. Nielsen sagde, det var interessant, at ministeren på den ene side ikke vil være en del af det permanente fordelingsystem og på den anden side fortsat vil være omfattet af Dublinforordningen. Det lyder lidt som at løse cirkelns kvadratur, hvis den Dublin+forordning, der arbejdes på, kommer til at indeholde en forpligtelse til at deltage i en fordelingsmekanisme. Derfor undrede det ham meget, at ministeren ikke havde antydningen af et bud på, hvordan man vil løse det problem. Det var sådanne bud, Holger K. Nielsen forventede, man skulle diskutere i udvalget. For ham at se var det indlysende, at hvis Dublin+ – som alt tyder på – kommer til at indeholde et kvotefordelingssystem, som Danmark ikke vil være en del af, risikerer Danmark at ryge ud. Hvordan håndterer man det? Kan man forestille sig, at det kan lade sig gøre at forblive i Dublinforordningen uden at tage sin del af ansvaret? Det kunne han dårligt forestille sig.

Holger K. Nielsen bemærkede, at ministeren havde gentaget sine skåltaler om nærområdeindsatsen, men at udvalget for en uge siden havde diskuteret EU's budget med finansministeren. Og den styrkelse af nærområdeindsatsen, som Kommissionen havde

lagt op til, ville Rådet – med dansk støtte – skære ned på. Hvordan hænger det sammen, at man fra dansk side medvirker til at svække EU's indsats i nærområderne?

Thomas Jensen sagde, at det både var vigtigt for Socialdemokraterne, at Danmark fortsat kan være med i den eksisterende Dublinforordning, og at man selv beslutter i Danmark, hvor mange flygtninge der skal komme til landet. Det er også regeringens linje. Men det fremgår af samlenotatet, at hvis Danmark ikke går med, ryger Danmark ud af Dublinforordningen. Derfor var det vigtigt for ham at høre, hvordan ministeren havde tænkt sig at sikre, at Danmark kan fortsætte i Dublinforordningen og samtidig selv bestemme, hvor mange flygtninge der skal komme til Danmark.

Integrationsministeren orienterede udvalget om, at hun havde aftalt et orienteringsmøde med partilederne om situationen, og at hun derfor var nødt til at gå kl. 12.40. Det ville ikke give tilstrækkeligt med spørgetid. Derfor spurgte hun, om udvalget kunne acceptere, at hun vendte tilbage til udvalget kl. 14.10.

Holger K. Nielsen mente, det var uholdbart og uacceptabelt. Han havde lagt andre planer senere på dagen. Europaudvalget er et vigtigt organ i denne diskussion, og man burde kunne håndtere det på en anden måde.

Formanden sagde, at hun var blevet gjort opmærksom på ministerens forespørgsel umiddelbart inden hendes forelæggelse, og at hun havde svaret, at hun ikke kunne begrænse Europaudvalgets spørgelyst. Kl. 15 skulle Europaudvalget mødes med kommissær Margot Wahlström, men hun foreslog, at man udviste den fleksibilitet at genoptage diskussionen med ministeren fra kl. 14.10 og indtil da. Var der opbakning til det, eller skulle ministeren lade partiledere være partiledere?

Thomas Jensen påpegede, at udvalget sad som repræsentanter for befolkningen. Inden dagen er omme skulle udvalget have mulighed for at få besvaret samtlige spørgsmål. Det var ikke sikkert, at det kunne nås på 50 minutter.

Finn Sørensen var enig med Thomas Jensen i at respektere, at partilederne skal orienteres, og at det var vigtigt at have tid nok.

Formanden konkluderede, at det var vigtigt at have tid til at få besvaret samtlige af Europaudvalgets spørgsmål, men at udvalgets medlemmer var indstillet på at være fleksible og imødekomme ministerens ønske i denne særlige situation. Hvis det var nødvendigt at fortsætte efter kommissærens besøg, måtte man genoptage punktet efter dette.

Integrationsministeren takkede for udvalgets fleksibilitet og svarede Kenneth Kristensen Berth, at Danmark ikke kommer til at tage nogen af de 160.000 flygtninge, Kommissionen vil omfordele. Det var også en del af svaret på nogle af de andre spørgsmål, at Danmark allerede nu tager sin andel. Danmark er det land, der målt på indbyggertal tager næstflest syriske flygtninge og femteflest i det hele taget ifølge den seneste opgørelse fra 2014. På spørgsmålet om den fremtidige fordeling svarede hun, at hun ikke troede, at det forslag,

2. Europaudvalgsmøde 11.09.15

der lå på bordet for øjeblikket, ville blive gennemført. Det ville i så fald være første gang i historien. Når Kommissionen fremlægger et så omfattende forslag, skal det dels forhandles landene imellem, dels forhandles i Europa-Parlamentet, og hun havde aldrig set et så omfattende forslag glide igennem og blive implementeret uden ændringer. Regeringens udgangspunkt for forhandlingerne er, at man fortsat vil være en del af Dublinforordningen. Hun kvitterede for opbakningen til den position fra især Socialdemokraterne. Forslaget vil komme til at se anderledes ud, når det om lang tid er færdigforhandlet.

På Rasmus Nordqvists spørgsmål om, hvorvidt det ikke var på tide med en fælles europæisk løsning, svarede hun, at Danmark allerede deltager i en fælles løsning, f.eks. i bekæmpelsen af menneskesmugling, som er en af forudsætningerne for, at man ser den store tilstrømning til Europa. Danmark har også sendt Challengerfly af sted til Frontex-aktioner. De ting kan Danmark sagtens tage del i, og det er afgørende, at man på europæisk plan får hjemsendelsen af migranter, der ikke har ret til at være i Europa, op i gear. At man får dem sendt retur, er med til at bremse tilstrømningen til Europa. For at sige det, som det er, så er hele Europa under pres, ikke kun Danmark. Derfor må man tage fat om nældens rod og mindske tilstrømningen. Det kan gøres på flere måder: hjemsendelse, hjælp i nærområderne, oprettelsen af hotspots og bekæmpelse af menneskesmugling.

På spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan blive tvunget til at vælge mellem at være med i Dublinforordningen og at stå uden for fordelingsordningen, svarede hun, at hun ikke forventede, at forslaget ville glide glat igennem. Der er et langt og kompliceret forhandlingsforløb forude, og hun ville holde en tæt kontakt med udvalget om forhandlingerne.

Holger K. Nielsen havde kritiseret nærområdesatsen, og til det måtte ministeren sige, at det hørte under udenrigsministeren og finansministeren.

Finn Sørensen havde spurgt, om man frivilligt kunne tage imod et antal flygtninge af de 160.000, Kommissionen ville omfordele. Det kunne man godt, men det ønskede regeringen og et flertal i Folketinget ikke. Det ville blive svært at nå frem til en løsning på mandagens møde. Ministeren havde selv været med til at fordele de første 40.000 i juni, hvor der også havde været et ekstraordinært møde i juli igen.

Holger K. Nielsen kunne høre, at det ville tage lang tid. Men det er jo ikke nogen god ting – det gik han ud fra, at de var enige om. Det ville være en fordel for alle at få en løsning så hurtigt som muligt, og han håbede ikke, at den danske regering trak forhandlingerne i langdrag. Der er noget, der fuldstændig mangler, i regeringens måde at tænke på. Man regner med, at man kan blive i Dublinforordningen og i Dublin+-forordningen uden at påtage sig nogen ekstra forpligtelser. Men hvad nu hvis det ikke kan lade sig gøre? Det var vel ikke helt usandsynligt, at Kommissionen og andre EU-lande – såsom Tyskland, som statsministeren nu på fornøftig vis havde lagt sig tæt op ad – ikke vil være begejstrede for de danske planer om at køre på frihjul. Hvordan forestiller ministeren sig, at det kan lade sig gøre? Er det ikke en fuldstændig uansvarlig tilgang til europæisk politik, der ligger langt fra, hvad Venstre ellers har stået for? Under alle omstændigheder havde han brug for en indikation af en plan B.

Angående budgettet sagde Holger K. Nielsen, at man får at vide, at det er en væsentlig del af diskussionen. Samtidig vil budgetministrene skære ned for hjælpen i nærømråderne – ministrene må da tale sammen og fungere som et kollektiv. Han gik ud fra, at man kunne fortælle finansministeren, at det ikke er smart, at integrationsministeren står og taler om at styrke nærømrådeindsatsen, mens finansministeren imod Kommissionens ønske er med til at svække den.

Integrationsministeren troede som sagt, at forhandlingerne ville tage lang tid. Hun syntes, det var bedst at have en realistisk tilgang, og troede, at Holger K. Nielsen godt var klar over det. Det kunne da godt være en fordel, hvis det gik hurtigt, for man står over for en historisk stor udfordring, men man lever jo i den virkelige verden, hvor den her slags ting tager lang tid. Danmark har ikke stemmeret på hele dette område, så det er begrænset, hvor meget man kan påvirke forhandlingerne.

Hvad Danmark vil gøre, hvis det ikke er muligt at være med i Dublin+ uden at deltage i den permanente omfordelingsordning, betragtede ministeren som et hypotetisk spørgsmål. Det ville være underligt at gå til en forhandling med den indstilling, at man ikke kan påvirke dem i den retning, man ønsker.

Spørgsmålet om besparelserne i nærømrådeindsatsen henviste hun til finansministeren.

Rasmus Nordqvist bemærkede, at realisme vel netop var både at have en plan A, en plan B og en plan C med til forhandlingerne, så man ved, hvad man vil, hvis alting ikke går, som man ønsker det. Hvad havde ministeren tænkt sig at gøre, hvis der som forventet ud fra Kommissionens og visse store medlemslandes udmeldinger bliver lavet forandringer i Dublinforordningen, så Danmark ikke kan være med på de nuværende vilkår? Rasmus Nordqvist gentog sit spørgsmål om, hvilken politisk løsning regeringen ville foreslå. Man oplever et fuldstændig exceptionelt pres på nogle af EU's lande. Man kunne bare se, hvor svært det er at håndtere 3.200 mennesker i Danmark. Det er helt andre tal, der er på tale i nogle af de andre lande. Det ville være på sin plads, hvis regeringen begyndte at udvikle nogle politiske løsninger. Det er ikke muligt at sende alle tilbage eller skræmme dem væk fra grænserne.

Integrationsministeren svarede, at udgangspunktet for regeringen var, at man vil påvirke forhandlingerne, og at Danmark fortsat skal kunne deltage i Dublinforordningen. Regeringen er i dialog med Kommissionen, den læner sig ikke bare tilbage og håber det bedste. Der er også et bredt ønske i Folketinget om at fortsætte i Dublinforordningen. Derfor lagde hun op til at fortsætte den tætte dialog mellem regering og Folketing.

Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at hun havde nævnt nogle initiativer til at mindske tilstrømningen og opprioritere hjemsendelsen. Dem kunne man være enig eller uenig i, men det var et faktum, at kun fire ud af ti, der ikke har ret til at være i Europa, bliver hjemsendt. Og det gør tilstrømningen større. Hvis ministeren selv var en ung mand, der sad i Nordafrika og kunne se, at mulighederne i Europa var meget større, havde hun også for-

søgt at komme til Europa. Det kan man ikke fortænke nogen i at forsøge. Men det giver dem ikke ret til at være i Europa. Og hvis man så ikke bliver sendt hjem, vil det betyde en større tilstrømning. Regeringen samarbejder med lande uden for Europa. I november ville Valettatopmødet om migrationsstrømme fra Afrika finde sted, og det så hun frem til. Man samarbejder også med Tyrkiet. Der er politiske svar, det er bare ikke sikkert, at alle er enige i dem.

Formanden afbrød punktet til kl. 14.10.

Finn Sørensen var glad for at høre, at retsforbeholdet ikke forhindrer Danmark i at deltage i fordelingen af de 160.000 flygtninge, som skulle drøftes i EU ugen efter. Han håbede, at regeringen aktivt ville oplyse befolkningen om det, for der var åbenbart nogen forvirring om det spørgsmål. Han var enig med ministeren i, at det var et holdningsspørgsmål - om man vil med i fordelingen eller ej. Ministerens mener, at Danmark allerede tager sin andel, men sagen er bare, at yderligere 160.000 mennesker skal fordeles i landene. Finn Sørensen fandt det pinligt og uforståeligt, hvis Danmark ikke vil løfte sin del. Alle var enige om, at det var en meget alvorlig situation for flygtningene, for EU-landene og for stabiliteten i Europa.

Finn Sørensens andet spørgsmål var, om Danmark også vil deltage i en ændret Dublinforordning, hvis betingelsen er, at Danmark er med i fordelingsordningen. Han forstod ikke, hvorfor det skulle være et teoretisk spørgsmål, for så man på det notat, som regeringen havde produceret forud for mødet, stod der meget klart: "Kommissionen lægger op til en ændring af Dublinforordningen men henblik på at indarbejde bestemmelser om en permanent og obligatorisk omfordelingsmekanisme, der kan tages i anvendelse i specifikke nødsituationer i enkelte medlemsstater og sikre omfordeling for disse medlemsstater til andre EU-lande. Mekanismen aktiveres af Kommissionen ved delegerede retsakter". Finn Sørensen var med på, at forhandlingerne dårligt var begyndt, men Kommissionens præmis var da krystalklar, og han efterlyste et bud fra regeringen på, hvor langt ønsket om at være med i Dublinforordningen rækker. Man kunne ikke udskyde det til hypotetisk fremtid, for der var en aktuel politisk virkelighed, som ministeren skulle forholde sig til.

Finn Sørensen nævnte endvidere trustfonden på 1,8 mia. euro, som udvalget havde talt med udenrigsministeren om. Ministeren havde givet udtryk for, at det var et meget lille beløb. Hvor meget ville regeringen lægge oveni, for at få den til at matche problemets omfang? Hvordan ville man i øvrigt gennemføre hjemsendelser?

Rasmus Helveg Petersen havde netop hørt en talsmand fra Kommissionen sige, at bolden ligger hos Danmark. Han havde dog svært ved at finde ud af, hvad ministeren havde med til forhandlingsbordet. Man har ikke tænkt sig frivilligt at tage en del af de 160.000 flygtninge, og man har ikke sagt, hvad det danske udgangspunkt i en dialog med Kommissionen vil være. Han håbede ikke, at Danmark havde tænkt sig at indtage en blokerende rolle, og opfordrede regeringen til at give udtryk for at ville være en del af en fælles indsats. Hvilket mandat søgte ministeren fra udvalget til de kommende forhandlinger?

Formanden indskærpede, at der ikke var tale om mandatgivning, men det var selvfølgelig fair at orientere sig om, hvad der ville ske på mødet.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne give Dansk Folkepartis bud på, hvad ministeren kunne tage med til mødet. I forslaget fra Kommissionen lægges der op til at etablere modtagecentre og fordele flygtninge derfra. Det betyder, at personer, der kommer til Europa, automatisk skal gøres til indvandrere. Det var efter hans mening en farefuld vej at gå at gøre mennesker, der midlertidigt er i fare, til borgere i Europa og integrere dem. Han foreslog ministeren at bringe den australske model på banen i EU-sammenhæng. Australien har aftaler med andre lande om, at de tager imod nogle af de flygtninge, som ellers vil komme til landet. For at undgå drastiske forandringer af Europa, er det nødvendigt med en anden løsning end at gøre hundredtusinde mennesker fra den tredje verden til europæiske borgere. Han håbede også, at ministeren ville fremsætte spørgsmålet om etableringen af modtagecentre uden for EU's grænser.

Rasmus Nordqvist mente ikke at have fået svar på, hvad regeringen vil gøre ved problemet. Hvis regeringens løsningsforslag er, at flygtningene skal hjemsendes, hvad så med alle dem, der kommer fra krigsramte områder og ikke kan sendes hjem? At hjemsende dem er jo hypotetisk. På hvilken måde vil Danmark være med til at finde en fælles-europæisk løsning?

Thomas Jensen sagde, at regeringen gerne skulle have et mandat fra udvalget inden mandagens EU-møde - eller udvalget skulle i hvert fald vide, hvad det sendte ministeren af sted med. Skulle udvalget indkaldes i weekenden, når rådskonklusionerne forelå? Han insisterede på at få svar på, hvordan ministeren vil sikre, at Danmark bliver inden for Dublinforordningen, samtidig med at man fra dansk side selv kan bestemme, hvor mange flygtninge der tages ind.

Formanden gentog, at der ikke var mandatgivning på dagens møde.

Morten Løkkegaard bad ministeren bekræfte, at opsamlingscentre ikke handler om at gøre folk til indvandrere, men om at få en effektiv og værdig behandling af de flygtede og om at foretage en skelnen mellem flygtninge og migranter.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne vide, hvor mange flygtninge bosiddende i Danmark, der tvangsmæssigt er blevet udsendt af Danmark, mens de havde midlertidig opholdstilladelse.

Integrationsministeren svarede Kenneth Kristensen, at det ikke havde noget med mandagens møde at gøre, men ministeriet kunne lave en liste over, hvor mange der er udsendt af Danmark og hvorfor.

Til Finn Sørensen sagde ministeren, at det var rigtigt forstået, at Danmark godt kan tage en frivillig andel af de 160.000 flygtninge, men at man ikke ønsker at tage flere end dem,

der allerede er kommet. Det er ingen hemmelighed, at regeringen ønsker at bremse tilstrømningen til Danmark.

Svaret på spørgsmålet om hjemsendelse var, at det er migranterne, der skal hjemsendes, altså dem, der ikke er forfulgte, men som søger en ny og bedre tilværelse i Europa. Det kunne ministeren ikke fortænke dem i, men det gav dem ikke ret til at blive i Europa. Man kunne diskutere, om der var nok midler i trustfonden, men det var ikke kun penge, man skulle diskutere på mandagens møde.

Som svar på Rasmus Helvegs Petersens og Thomas Jensens spørgsmål sagde ministeren, at der jo ikke skulle afgives mandat, og at hendes forelæggelse var til orientering. Alle har en fælles interesse i at holde hinanden orienteret, men der skulle ikke træffes en afgørelse på mandagens møde, og rådskonklusioner er ikke juridisk bindende. Forhandlingerne handlede i høj grad om fordelingen af de 160.000 asylansøgere, og partierne var tydeligvis uenige om, hvorvidt Danmark skal tage en andel eller ej. Der var sonderinger i landene og i Kommissionen om en mere fremadrettet vej, men det måtte man vende tilbage til. Det skulle man ikke forhandle på mandagens møde.

Ministeren ville ikke bringe den australske model i spil på mandagens møde.

Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at en politisk løsning ikke var entydig og enkel. Som sagt skulle man finde ud af, hvordan man kan bremse tilstrømningen til Europa. Og nej, det handler ikke kun om hjemsendelser, for der er også hjælpen til nærømråderne, kampen imod menneskesmugling og samarbejdet i Frontex. Det handlede, som også fremhævet af Morten Løkkegaard, om at dele flygtningestrømmen op i migranter og reelle flygtninge.

Formanden understregede, at sagen var alvorlig for Danmark og Europa, så skulle der opstå en situation, ville udvalget blive indkaldt i løbet af weekenden eller tidligt mandag morgen, så ministeren var klædt på til mødet med kolleger.

Kenneth Kristensen Berth fandt det trist, at ministeren for integration afviser, at flygtninge er indvandrere. Faktum er, at når man modtager flygtninge i Danmark, bliver de automatisk sat i gang med et integrationsprojekt, og derved bliver de til indvandrere. Dansk Folkepartis stillingtagen ville nok være anderledes, hvis der var en grænse for, hvor lang tid de pågældende skal opholde sig i Europa.

Hvad angik det fremadrettede, havde befolkningen en forventning om, at ministeren hurtigt fandt ud af, hvad hun vil gøre. Der er folkeafstemning den 3. december om, hvorvidt man skal gå fra en model med et forbehold til en tilvalgsmodel. Har regeringen fortsat tænkt sig, at udgangspunktet for en afstemning er, at Danmark ikke deltager i nogen former for samarbejde inden for udlændingepolitik? Det var svært for ham at forstå, for det lod til, at ministeren hele tiden holdt en dør på klem, så Danmark kan tilslutte sig en kvoteordning på sigt - enten en juridisk eller en frivillig ordning. Der var behov for, at ministe-

ren fastholdt, at det er Danmark, der bestemmer, hvilke borgere der skal opholde sig i landet.

Morten Bødskov fandt det underligt, at udvalget ikke kunne få mere at vide om, hvordan ministeren havde tænkt sig at forholde sig til rådskonklusionerne om så vigtigt et emne. Ville ministeren påstå, at der ingen sammenhæng er mellem Kommissionens opfordring til medlemsstaterne om at tage stilling til, hvordan man fordeler 160.000 personer, og de fremadrettede styringsmekanismer? Hvordan hang det sammen, at ministeren havde sagt, at Danmark ikke ønsker at modtage en eneste af flygningene, og samtidig havde statsministeren sagt til kansler Merkel, at Danmark ønsker at tage hundrede personer. Hvad mener regeringen egentlig?

Finn Sørensen takkede for den klare markering af holdningsforskellen. Ministeren måtte være stolt og glad, for langt hovedparten af flygningene i Danmark siger, at de ikke vil have asyl i landet. De føler de sig ikke velkomne og får klar besked om, at de ikke kan få deres familier til Danmark inden for det første år. Det må være et udtryk for ministerens og den tidligere regerings politik på området. Det kan bruges til, at folk undlader at søge asyl i Danmark, og man kan skubbe problemet over på nabolande.

Finn Sørensen bad også ministeren bekræfte, at folkeafstemningen ikke drejer sig om, at Danmark skal omfattes af EU's asyl- og indvandringspolitik. Det var hans opfattelse, at de partier, der går ind for en afskaffelse af retsforbeholdet, har givet hinanden vetoret i spørgsmålet om Danmarks inkludering i asyl- og indvandringspolitikken. Hvis det veto stod ved magt, kunne afstemningen jo ikke komme til at handle om det. Kunne ministeren bekræfte, at der er en uløselig sammenhæng mellem Danmarks deltagelse i en ændret Dublinforordning og så den permanente fordelingsordning, Kommissionen lægger op til?

Thomas Jensen spurgte, om de personer, der krydser den danske grænse og ikke søger asyl, men fortsætter videre igennem landet, har lovligt ophold.

Rasmus Helveg Petersen sagde, at han aldrig selv ville gå til en så kompleks forhandling med det udgangspunkt, at man hverken har en holdning eller er parat til at imødekomme parterne ved bordet. Han forstod ikke, hvad det var for et forhandlingsforløb ministeren regnede med at gå ind i. Det var hans erfaring, at man skal være i dialog med de andre lande og undgå at blive opfattet som irriterende og ukonstruktiv. Hvilken forhandlingsstrategi ville regeringen benytte sig af i det langstrakte forløb?

Integrationsministeren gentog, at regeringen agter at arbejde hårdt for, at Danmark kan deltage i Dublinsystemet, ligesom den står fast på, at asyl- og indvandringspolitikken fastlægges i Danmark og ikke i Bruxelles. Regeringen vil også arbejde for, at Danmark ikke bliver en del af et tvunget omfordelingssystem. De tre ting gik regeringen til forhandlingerne med, og ministeren fornemmede, at der var et flertal for de synspunkter. Om mandagen skulle man diskutere fordelingen af de 160.000 asylansøgere, og en diskussion om det fremadrettede ville være af mere overordnet karakter.

Til Morten Bødskov sagde ministeren, at det først var aftenen før, at hun havde fået oplyst, at der blev arbejdet på rådskonklusioner, som jo er en slags køreplan for, hvordan man kommer videre. Forhandlingsprocessen ville blive et langstrakt forløb. De nævnte hundrede asylansøgere havde ikke noget at gøre med de 160.000 flygtninge, som regeringen har sagt at den ikke vil deltage i fordelingen af. I løbet af weekenden havde det været på tale, at Danmark skulle tage imod hundrede asylansøgere, fordi Tyskland var i en særlig situation. Det var ikke længere aktuelt.

Til Finn Sørensen sagde ministeren, at hun er glad og stolt, når Danmark hjælper de mennesker, der skal hjælpes, og som Danmark som samfund kan rumme. Danmark har en juridisk og moralsk forpligtelse til at hjælpe mennesker, der er forfulgt og søger asyl, men man skal også kunne følge med, og p.t. er tilstrømningen for stor. Det var vigtigt at fremhæve, at Danmark lever op til de juridiske forpligtelser, og de mennesker, der har ønsket at søge asyl i Danmark, får selvfølgelig behandlet deres asylsager. De fleste er nu indkvarteret i Sandholmløjren, og der er åbnet nye asylcentre. Kapaciteten er til stede, og de mennesker, der ikke har ønsket at søge asyl, er blevet tilbudt husly, mad og lægehjælp. Ministeren bad om at få gentaget Finn Sørensens spørgsmål om folkeafstemningen.

Thomas Jensen udbad sig svar på sit spørgsmål om de personer, der fortsætter videre igennem Danmark og ikke søger asyl.

Holger K. Nielsen fremhævede, at der også var spørgsmålet om at komme i mindretal i EU. Det var chokerende, så let regeringen tager på, at Danmark faktisk kan ryge ud af en ny Dublinaftale. Var ministeren enig i, at Danmark i så fald vil være på herrens mark? Danmark vil blive magnet for menneskesmuglere og flygtninge uden mulighed for at gøre noget ved det, bortset de ubehagelige ting, som højrefløjen har bragt frem, men som ingen nok ønsker. Han fandt det svært at forstå, at regeringen ikke kan se, at der er en sammenhæng mellem de signaler, man udsender angående de 160.000 flygtninge, og den fremadrettede linje. Kommissionen gør et fortrinligt stykke arbejde med at forsøge at holde sammen på Europa, og Danmark siger helt arrogant, at man ikke vil tage nogen flygtninge, men regner med, at der senere vil være forståelse for Danmark. Det er at lege med ilden.

Formanden indvendte, at hun havde tolket regeringens status over migrationsstrømmen som et bredt oplæg til dagens drøftelse og derfor ikke havde brudt ind, selv om nogle spørgsmål lå uden for samrådsspørgsmålet.

Integrationsministeren sagde til Holger K. Nielsen, at der ikke var grund til at blive chokeret. Kommissionen har fremlagt et forslag. Man ved, at det bliver et langstrakt forløb, og der er bred enighed i Folketinget om, at man ønsker at forblive i Dublinaftalen. Hun var enig i, at det kan få store konsekvenser for Danmark, hvis man ikke er med. Men det må også være sådan, at når man skal i gang med langstrakt forhandlingsforløb, ridser man principperne op. Der er ikke grund til at male et dystert billede, der kan komme til at påvirke en folkeafstemning. Udgangspunktet er stadig, at Danmark skal arbejde hårdt for at

fastholde, at Danmark kan forblive i Dublinsystemet, at asyl- og indvandringspolitikken skal fastlægges i Danmark, og at Danmark ikke skal være en del af et tvunget omfordelingssystem.

Mødet blevet afbrudt og genoptaget kl. 15.40

Kenneth Kristensen Berth henviste til de britiske mediers udsagn om, at der i strømmen af flygtninge befinder sig op mod 4.000 militante islamister. PET sagde også, at der kan være folk iblandt med den slags sympatier. Ville ministeren rejse den problematik på mødet?

Thomas Jensen gentog for tredje gang sit spørgsmål om, hvorvidt personer, der ikke lader sig registrere og selv rejser videre, er i Danmark på lovligt ophold.

Integrationsministeren tilsluttede sig Kenneth Kristensen Berths bekymring. Hun håbede derfor, at også Dansk Folkeparti vil bakke op om initiativet til at lave hotspots som bevogtning af de ydre grænser, så man får tjek på, hvem der rejser ind i EU. Hun tilføjede, at PET er vant til at håndtere den slags spørgsmål, fordi der inden for Schengenlandene er fri bevægelighed over grænserne. Yderligere spørgsmål angående PET's arbejde kunne stilles til justitsministeren.

Til Thomas Jensen sagde ministeren, at de personer, der rejser videre til f.eks. Sverige og Finland, i princippet ikke er i Danmark på lovlige vilkår. De er blevet registeret, bare ikke ved fingeraftryk. Ministeren havde i øvrigt bemærket, at finnerne havde kritiseret svenskerne for deres håndtering, ligesom svenskerne havde kritiseret Danmark. Fra dansk side har man ikke kritiseret tyskerne for deres håndtering af situationen, idet den manglende fingeraftryksregistrering havde to årsager, som også gjorde sig gældende for Danmark: mangel på ressourcer til at foretage fingeraftryk, og at mange af dem, der i øjeblikket rejser igennem Europa som migranter eller flygtninge ikke ønsker at blive registreret i de lande, de rejser igennem. Mange af dem, der kommer til Danmark, ønsker ikke at søge asyl, da deres destination primært er Sverige.

Thomas Jensen konstaterede, at de altså opholder sig ulovligt i Danmark. Skulle man så ikke i princippet arbejde på at sende dem ud af Danmark?

Kenneth Kristensen Berth syntes, at det svar ministeren havde givet Thomas Jensen var noget uldent. Det var vel en tilsnigelse at sige, at der var tale om reel registrering. Erkendte ministeren, at der reelt er tale om, at de ydre grænser er brudt sammen, og man uhindret kan rejse ind i EU via Tyrkiet, Grækenland, Makedonien og Ungarn? Og er det acceptabelt, at man ikke har nogen idé om, hvem der rejser ind i Europa? Hvis ministeren var enig, hvad forestillede hun sig så, at man kan gøre ved det? Er det ikke en forudsætning at få styr på de ydre grænser, før man overhovedet kan tale om en fordeling af flygtninge?

Morten Bødskov havde forstået på ministeren og på statsministeren, at langt de fleste ikke vil lade sig registrere, men nu sagde ministeren, at der foregår en registrering. Der kan være forskellige måder at registrere på, men at dømme ud fra tv-billeder fra tog i Padborg lod det til at være en meget hurtig registrering. Hvilken reel registrering foretager man, og hvordan gælder den? Gælder den, så de svenske myndigheder kan tjekke, om en flygtning er kommet fra Danmark og dermed sende vedkommende tilbage dertil?

Rasmus Nordqvist spurgte, hvad planen var for den fremtidige håndtering af de interne grænser i Schengen i forhold til registrering eller mangel på samme. Han forstod ikke, om man opgraderer kapaciteten, så man kan registrere alle, eller om det igen kun er dem, der ønsker asyl, der bliver registeret, mens resten får lov til at bevæge sig op igennem Europa. Hvor ligger ressourceproblemet?

Integrationsministeren svarede, at det måske var på sin plads at oversende et notat. Sagen var den, at når man krydser den ydre grænse og rejser ind i Europa, skal man registreres ved fingeraftryk. Det er det, Dublinforordningen handler om. Men en række mennesker kommer ind i Europa uden at blive registreret ved fingeraftryk, og ministeren anså hotspots for at være en vigtig del af løsningen på problemet med, hvem der kommer ind over de ydre grænser. Det ville hun gerne tage en diskussion med Dansk Folkeparti om. Den registrering, der finder sted Danmark, går ud på, at man optager navn og nationalitet, men man er først asylansøger i det øjeblik, man sætter sit fingeraftryk. Politiet havde vurderet, at den eneste måde at sikre, at der er tjek på de mennesker, der kommer til Danmark, er at frihedsberøve dem, men man må huske på, at man har med børn og familier at gøre. Og derfor var det foregået med stor empati og politidiplomati, f.eks. ved at man havde indkvarteret mennesker i Rødby i en sportshal og på en nedlagt skole, som ministeren havde set ved selvsyn mandag aften. Reglen er, at der skal være proportionalitet, og det vil sige, at man kan frihedsberøve 3 gange 24 timer. Når de 72 timer er gået, har man to muligheder: lade det blive ved den allerede foretagne registrering eller lægge folk i håndjern og tvinge dem til at afgive fingeraftryk. Ministeren gik ikke ind for, at man skal lægge børn og voksne, der ikke har gjort andet end at ønske at søge asyl i et andet land, i håndjern. Hun havde heller ikke hørt nogen i Folketinget mene, at det var vejen frem. Ministeren havde fuld tillid til politiets vurdering. Politiet har brugt ufattelige ressourcer på at tale med flygtningene og på at overtale dem til at få tag over hovedet, få mad, sove lidt, og så kunne de efterfølgende tage stilling til, om de ville søge asyl i Danmark. Hvad den danske registrering angår, minder den meget om det, som tyskerne og svenskerne gør, og det er inden for rammerne af både Dublin og Schengen.

Morten Bødskov påpegede, at regeringen siger, at hvis folk ikke vil lade sig registrere, kan man ikke gøre mere. Samtidig siger ministeren, at dem, der tager videre, ikke opholder sig lovligt i Danmark. Han havde været ved at forstå, at man ikke kan gøre mere, hvis folk ikke lader sig registrere, og det dermed er mennesker, der opholder sig ulovligt i landet. Kunne det rent principielt passe?

Kenneth Kristensen Berth fandt det også en smule urovækkende, at man for at udvise konduite bare skal acceptere, at nogle mennesker ikke overholder loven. Der var en del

eksempler på, at almindelig lov og ret bliver tilsidesat for at imødekomme migranterne. Er det ikke et problem, at man bare kan få lov til at rejse ind i landet uden at blive registreret? Og hvor længe skal det fortsætte? Der er jo ingen sikkerhed for, at de pågældende drager til Sverige.

Rasmus Nordqvist var enig i, at politiet gør det eneste rigtige, fordi ingen selvfølgelig ønsker at se flygtninge i håndjern. Men man måtte jo se fremad: Hvad gør man i næste uge og i ugen efter? Havde regeringen nogen planer for, hvad man skal gøre ved grænserne?

Integrationsministeren havde primært talt med sine svenske og tyske kolleger og med kommissæren primært om den måde, man har håndteret det på i Danmark. Alle er klar over, at man står over for den samme udfordring, og man kan se, at det bliver administreret fuldstændig ens, når man ser på rejseruten til Danmark og videre til Finland. Hun havde ikke kritiseret registreringen. Hverken Danmark eller Tyskland har politi nok til at registrere alle ved fingeraftryk. Man registrerer navn og nationalitet i det omfang, det er muligt. Man må huske på, at der er tale om mennesker, der ikke ønsker at lade sig registrere, fordi de har en anden destination. Hvad det fremadrettede angår, holder man meget tæt kontakt landene og ministrene imellem. Det betyder, at man åbent diskuterer mulighederne, men det primære er først og fremmest at få begrænset tilstrømningen til Europa. Det er afgørende, at Danmark tager del i det, men det er ikke noget, man bare gør med fingerknips.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at det næsten lød, som om han ville vælge at lægge flygtningene i håndjern. Det var hun uenig i. Politiet har håndteret det på fornem vis i en ekstrem vanskelig situation. Hun havde ikke hørt andre i Folketinget overveje at bruge den metode. Det kunne også betyde, at man ville få rigtig mange asylansøgere i Danmark, hvis man aftvang fingeraftryk, men det var ikke begrundelsen for at undlade at tage fingeraftryk.

Til Morten Bødskov sagde ministeren, at der er grænseløberoverenskomsten med tyskerne fra 1954. De seneste tal viste, at den er blevet brugt i et omfang, der overstiger 100 personer, der er sendt tilbage til Tyskland.

Kenneth Kristensen Berth tilføjede, at en egentlig registrering af flygtninge måske også kunne have den effekt, at det vil afholde nogle fra at tage til Danmark. Han fandt det interessant, at grænseoverløberoverenskomsten kun skulle have været anvendt i omkring 100 tilfælde, når man tænker på, hvor mange der er indrejst fra Tyskland. Det er omkring 3.000 personer. Syntes ministeren, at det er betryggende for den danske befolkning, at regeringen reelt har opgivet at kontrollere, hvem der rejser ind i Danmark?

Morten Bødskov syntes også, at man skulle finde fælles løsninger på de vanvittige scenarier, og roste også politiet. Der var på et tidspunkt en diskussion om kontrollen i Københavns Lufthavn, hvor ministeren havde meget travlt med at understrege vigtigheden af, at der ikke er et eneste hul i den. Passer det så, at hvis folk ikke vil lade sig registrere,

har man ikke andre muligheder end at lade dem passere igennem landet? Man siger nemlig samtidig, at dem, der passerer, men ikke lader sig registrere og ikke søger asyl, er i Danmark ulovligt. Når mennesker er i Danmark ulovligt, skal de i princippet udvises. Hvordan hænger det sammen med, at man ikke skulle have andre muligheder, end at lade folk passere, når de ikke vil lade sig registrere?

Integrationsministeren svarede, at man jo kan tvinge dem til at få foretaget fingeraftryk, men at det er en politifaglig vurdering, der ligger til grund for håndteringen. Diskussion bevægede sig med hastige skridt ind på justitsministeriets område, og det var ikke under hendes beføjelser. Alle vidste, at man som justitsminister kan give politiet ordre til at handle på en bestemt måde.

Morten Bødskov sagde, at så var der altså andre muligheder, og at det dermed ikke passede, hvad ministeren, justits- og statsministeren havde sagt. Regeringen siger til danskerne, at man ikke kan gøre andet ved folk, der opholder sig ulovligt i Danmark, end at lade dem passere igennem landet. I stedet må man fortælle danskerne, at der er muligheder, men at regeringen ikke ønsker at gøre brug af dem. Det var den ærlige version, som mange bedre ville kunne forstå.

Formanden ville gerne vide, hvad der var det kommet ud af den kontakt, som integrationsministeren havde haft til den svenske minister. Formanden havde læst i pressen, at der er rygende uenighed mellem den danske og den svenske regering om reglernes fortolkning. Efter at udenrigsministeren tidligere på dagen havde fortalt udvalget om sit gode og humoristiske forhold til sin svenske kollega, havde han udtalt til pressen, at den svenske regeringschef ikke havde ret i noget. Hvad var ministerens konklusion på den samtale, hun havde haft med ministeren i Sverige?

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det virkede, som om, ministeren var ret stålsat på, at Danmark ikke skal være del af en fordelingsmekanisme – i hvert fald ikke for de 160.000. Hvordan ville hun så positionere sig på mødet? Nogle østeuropæiske lande ser ud til at have den samme opfattelse, så var ministeren indstillet på at samarbejde med de lande for at nå et resultat?

Integrationsministeren sagde til Kenneth Kristensen Berth, at Danmark ikke kan tage del i beslutningerne på grund af det danske forbehold. Det kunne han jo så være glad for. Til Morten Bødskov sagde ministeren, at hans fremstilling af, hvad hun havde sagt, ikke hang sammen. Det er korrekt, at man har muligheden for at frihedsberøve 3 gange 24 timer, hvorefter man kan lade dem gå eller tvinge dem til at få taget et fingeraftryk. Men det havde hun hele tiden sagt at man ikke ønsker at gøre. Hun syntes, at det var en mystisk diskussion om, hvorvidt man alligevel kan, men ikke vil.

Til formanden sagde ministeren, at hun havde haft en rigtig god snak med den svenske minister, hvor de var enige om, at begge lande overholder Dublinforordningen og forpligtelserne inden for Schengen. Hun havde ikke hørt udenrigsministerens udtalelser til pressen endnu. Med sin tyske kollega og med kommissæren på området havde ministeren

diskuteret håndteringen af situationen i Danmark, og der var hverken fra Tysklands eller fra kommissærens side blevet udtrykt kritik efterfølgende – tværtimod. Begge parter mener, at man fra dansk side havde håndteret problematikken på en god måde. Der havde været forlydender i den europæiske presse om, at Danmark skulle have lukket grænsen, men sagen var den, at de mange flygtninge på motorvejen ved Padborg fik politiet til i en periode at lukke motorvejen af sikkerhedsmæssige årsager. Det var blevet udlagt som om, man havde lukket grænsen.

Jens Joel mente ikke, der kunne herske tvivl om, at hvis en flygtning bliver registreret og afgiver fingeraftryk i Danmark og på et senere tidspunkt kommer til Sverige, vil svenskerne mene, at vedkommende skal tilbage til Danmark. I Danmark foretog man ikke den slags registreringer, dels fordi man ikke vil anvende vold, dels fordi man ikke sætter spørgsmålstejn ved politiets vurderinger. Ministeren sagde, at man registrerer navn og nationalitet. Kan svenskerne så sende flygtninge tilbage, hvis deres navn og oprindelse er registreret i Danmark? Og hvad sker der, hvis man finder dem i Danmark om et halvt år på et i pizzeria uden papirer? Er den registrering, man har foretaget, sidestillet med den almindelige Dublinregistrering?

Morten Bødskov gentog, at det for ham var et principielt spørgsmål. Hvis myndighederne i samarbejde med politiet og SKAT under razziaer på københavnske pizzeriaer støder på personer, der ikke har lovligt opholdsgrundlag, skal de udvises. Derfor kunne han ikke forstå, at statsministeren og justitsministeren sagde, at når folk ikke vil lade sig registrere i Danmark, har man ikke andre muligheder end at lade dem blive eller passere igennem Danmark.

Formanden havde da også forventet, at ministeren og hendes svenske kollega var blevet enige om at overholde Dublin- og Schengenaftalerne, men problemet lod til at være, at den svenske regering og den danske regering ikke var enige om, hvad forpligtelserne består i. Var man nået frem til en fælles fortolkning?

Integrationsministeren havde kun hørt, at svenskerne skulle have kritiseret danskerne for ikke at registrere fingeraftryk i henhold til Dublinaftalen, men Danmark har hverken brudt Dublin- eller Schengenreglerne. Ministeren gav Morten Bødskov ret i, at det var en spændende principiel diskussion, men han manglede proportionalitetshensynet i sin ligning. Det er man nødt til at efterleve. Til Jens Joel sagde ministeren, at registrering ifølge Dublinforordningen handler om, at man skal have taget fingeraftryk i det land, man søger asyl i.

Morten Bødskov var med på, at der skal være proportionalitetshensyn. Det virker dog ikke, som om, man tilbageholder folk i 3 gange 24 timer. Han havde i hvert fald ikke set tog holde i 72 timer i Padborg eller andre steder. Regeringen bør skildre virkeligheden, nemlig at man kan agere, hvis man vil, men at regeringen ikke vil, fordi den tager hensyn til, at der er tale om familier, kvinder og børn etc.

Jens Joel forstod det sådan, at det først er i det øjeblik, man søger asyl, at der skal tages et fingeraftryk. Betyder det, at Danmark ingen forpligtelser har, hvis flygtninge ikke søger asyl i landet?

Formanden henviste til et ritzautelegram om, at udenrigsministeren havde afvist den svenske statsministers kritik, men integrationsministeren gav snarere udtryk for, at alt var fryd og gammen. Formanden havde stadig ikke fået svar på, om Sverige og Danmark ser ens på fortolkningen af reglerne. Og handler Danmark og Sverige i enighed?

Integrationsministeren ville ikke kommentere telegrammet, da hun ikke havde noget med det at gøre. Hun kunne berolige formanden med, at der var lagt op til et møde med svenskerne om mandagen den efterfølgende uge. Hun havde ikke registeret, at der skulle være nogen uoverensstemmelser i forhold til Danmarks og Sveriges opfyldelse af Dublin- og Schengenforpligtelserne. Til Jens Joel sagde ministeren, at det var korrekt, at når man tager et fingeraftryk, sker det inden for Dublinreglerne. Man ser løbende på, om der er mulighed for i visse tilfælde at sende flygtninge ud af landet. Til Morten Bødskov sagde hun, at man i Danmark ikke vil spærre børn, kvinder og familier inde i et tog i 3 døgn. Men det stod jo enhver frit for at foreslå en sådan behandling af flygtningene. Man kunne tolke det i retning af, at Morten Bødskov ønskede noget andet, end hvad politiet havde gjort.

Morten Bødskov understregede, at han var enig i regeringens og politiets håndtering af sagen. Han ville bare have regeringen til at sige, at der er muligheder, når folk ikke lader sig registrere - man vil bare ikke benytte sig af dem. Ville ministeren sige det? Så har man en måde at håndtere det på i fremtiden, i stedet for at der bliver sagt et, men ment noget andet.

Integrationsministeren syntes, det var trist, at ærindet for et langt møde i Europaudvalget var, at hun skulle sige: "Ja, der er mulighed for at lade tog holde i 3 gange 24 timer på en perron, men det har man valgt ikke at gøre". Der var jo noget langt vigtigere at diskutere, nemlig om man skal indgå i en omfordelingspolitik af asylansøgere i Europa og fremtiden for Dublinsystemet. Hun foreslog, at man kunne tage diskussionen i Udlændinge- og Integrationsudvalget. Ministeren stillede gerne op til samråd.

Morten Bødskov sagde, at det var udmærket at nå så langt, for så talte ministeren og han ud fra den samme virkelighed. Hvad var der sket, fra statsministeren om mandagen blev citeret i Børsen for at sige "Vi kan ikke bare se bort fra vores forpligtelser. Vi kan ikke bare sende dem til Sverige uden svensk samtykke" til nu?

Integrationsministeren spurgte, hvad han mente med at se bort fra sine forpligtelser.

Morten Bødskov gik ud fra, at den hovedansvarlige minister på området var klar over, hvad statsministeren havde udtalt til pressen. Forpligtelserne kunne eksempelvis være at registrere flygtninge.

Integrationsministeren vidste ikke, hvad statsministeren hentydede til, og ville ikke kommentere en udlægning af, hvad statsministeren skulle have sagt. Danmark lever selvfølgelig op til sine forpligtelser inden for Dublin- og Schengenreglerne. Ministeren bakkede op til politiets håndtering, hvor man har frihedsberøvet folk, men på en medmenneskelig måde. Hvis Socialdemokraterne ønskede noget andet, kunne de jo stille forslag om det.

Jens Joel efterlyste svar på sit spørgsmål om Danmarks forpligtelser. Han gik ikke ud fra, at svenskerne kritiserer Danmark for, at flygtninge ikke beder om asyl i Danmark. Hvad mener svenskerne at Danmark ikke har levet op til? Og hvis der ikke søges om asyl, hvad er Danmark så forpligtet til at gøre? Hvis ministeren ikke kunne svare nu, kunne svaret komme skriftligt.

Morten Bødskov sagde, at han efterhånden havde fundet ud af, at ministeren og han mente det samme, men han var i tvivl om, hvad der var sket, siden statsministeren mandag den 7. september blev citeret i flere danske medier for at sige "De ca. 4.000, der er kommet til Danmark det seneste døgn, skal registreres her i landet, selv om de hellere vil til Sverige" og "Her kan vi ikke se bort fra vores forpligtelser, vi kan ikke bare sende dem til Sverige uden svensk samtykke". Morten Bødskov havde opfattet det, som om, den svenske statsminister var knotten over den måde, den danske regering håndterede situationen på.

Integrationsministeren sagde, at det var godt, at hun ikke havde kommenteret noget, som var revet ud af en sammenhæng. Det, statsministeren sagde, var, at man ikke aktivt kan sende flygtninge videre til Sverige uden svenskernes samtykke. Selvfølgelig kan man ikke det. Det var en helt anden sag end den, Morten Bødskov havde omtalt tidligere. Der var ikke sket noget i løbet af ugen. Ministeren havde afsøgt muligheden for at finde en pragmatisk løsning, og hun og hendes svenske kollega var enige om, at de fra svensk og dansk side selvfølgelig lever op til Dublin- og Schengenreglerne. Til Jens Joel sagde ministeren, at Danmark er forpligtet til at handle proportionalt, og man kan ikke frihedsberøve folk og lade dem sidde i et tog i flere måneder, men man kan gøre det i 3 gange 24 timer. Det syntes politiet ikke var hensigtsmæssigt ud fra først og fremmest menneskelige hensyn, og det var hun helt enig i. Hun var glad for, at Morten Bødskov efter en meget lang diskussion nu krøb til korset og sagde, at det heller ikke var det, man ønskede fra Socialdemokratiets side.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om det var korrekt forstået, at en illegal indvandrer i Danmark kun kan tilbageholdes i 3 gange 24 timer og så skal sættes på fri fod. Vil det også gælde, hvis politiet bliver opmærksom på, at en indrejsende er en kendt terrorist, som man i så fald ikke kan udsende?

Jens Joel forstod ikke grunden til den svenske kritik, hvis Danmark kun er forpligtet proportionalt. Ministeren havde sagt, at der kommer til at gå lang tid, før man har en løsning i EU. Havde regeringen tænkt sig at lade situationen være status quo i al den tid?

2. Europaudvalgsmøde 11.09.15

Integrationsministeren sagde, at der selvfølgelig kom til at foregå noget i den tid. Der er tæt kontakt landene og ministrene imellem. Det handler om at erfaringsudveksle om, hvad der sker i andre lande. Rejseruter kan f.eks. hurtigt ændre sig, og derfor er den tætte kontakt ekstremt vigtig. Man taler også om, hvordan man kan sætte ind over for menneskesmugling, og om, hvorvidt der skal indføres flere værktøjer til at udsende flygtninge. Nogle lande er langt bedre til at udsende afviste asylansøgere end andre, og landene kan lære meget af hinanden – også mens der forhandles.

Ministeren afviste, at man lader en person gå efter 3 gange 24 timer, hvis vedkommende har begået kriminalitet, eller man har formodning om, at vedkommende vil begå en terrorhandling. Det er igen et spørgsmål om proportionalitet.

Ministeren sluttede af med at takke for udvalgets fleksibilitet, idet hun havde været nødsaget til at afbryde mødet med udvalget i løbet af eftermiddagen. Hun håbede på et fortsat godt samarbejde.

3. Eventuelt

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Der er planlagt ordinært rådsmøde den 8.-9. oktober 2015 i Luxembourg.

4. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 16.50